

CMI – Center za metodologijo in informatiko
FDV – Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
<http://www.ris.org>, email: info@ris.org

RIS 2004/2005 – spletne aktivnosti (#59)

telefonska anketa

Povzetek:

V poročilu so analizirani rezultati reprezentativne telefonske ankete RIS med aktivnimi (mesečnimi) uporabniki interneta konec leta 2004. Glavne ugotovitve:

- Mesečni uporabniki interneta v povprečju porabijo vse večji delež časa za brskanje po slovenskih spletnih straneh (2004: 54%, 2002: 53%, 2000: 37%, 1997: 31%).*
- Med izbranimi nameni uporabe interneta izstopajo: komuniciranje (mesečno uporablja 33% mesečnih uporabnikov), izmenjava glasbenih in video datotek, p2p (27%), poslušanje radia (21%), igranje on-line iger in kvizov (17%), obiskovanje erotičnih strani (7%) in telefoniranje prek interneta (3%).*
- Zaupanje v sposobnosti pri dejavnostih na internetu je na lestvici od 1-5 razmeroma skromno: uporaba iskalnikov (npr. Najdi.si, Google) za iskanje informacij na internetu (povprečna vrednost 4.1), uporaba elektronske pošte (4.0), razumevanje vsebine angleških internetnih strani (3.4), presnemavanje in instaliranje programov z interneta na računalnik (3.0) in uporaba klepetalnic na internetu (3.0).*
- Poznavanje primerov zlorab in zasvojenosti na internetu med mesečnimi uporabniki interneta se je od leta 1996 v relativnem smislu zmanjšalo oz. ostalo na približno enakem nivoju, v absolutnem smislu pa se je zaradi rasti števila uporabnikov interneta poznavanje večine primerov zlorab ali zasvojenosti povečalo.*
- Odprtokodne programe uporablja približno 8% mesečnih uporabnikov, kar pomeni skoraj 60,000 oseb.*
- Dobra tretjina uporabnikov interneta (39% oz. 290,000 oseb) mesečno obiskuje on-line skupnosti, v največji meri na slovenskih spletnih straneh. Med njimi jih vsaj mesečno z lastnimi komentarji in predstavitevami sodeluje 44% (110,000 oseb).*
- Le slaba desetina (9%) mesečnih uporabnikov ima na internetu osebno predstavitveno stran (67,000 oseb). Slaba tretjina (29%) tistih, ki je nimajo, pa je že razmišljala o spletni strani.*
- Mesečne uporabnike interneta vse manj moti počasnost nalaganja strani na internetu, vse bolj jih skrbi varnost podatkov na internetu in vse manj stroški uporabe interneta predstavljajo omejitev pri njegovi uporabi.*
- Dobro polovico (55%) staršev oz. odraslih oseb v gospodinjstvu, ki imajo v gospodinjstvu vsaj enega otroka starega do vključno 17 let, skrbi dostop otrok do zanje neprimernih vsebin na internetu (24% zelo skrbi, 30% malo skrbi). Večja skrb se kaže med tistimi, ki v gospodinjstvu nimajo dostopa do interneta.*

Ljubljana, maj 2005

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Center za metodologijo in informatiko, Projekt RIS
e-mail: info@ris.org, URL: <http://www.ris.org/>

RIS 2004/2005 #59
SPLETNE AKTIVNOSTI – telefonska anketa 2004

Avtorja: Vasja Vehovar, Darja Lavtar

Ljubljana, maj 2005

OSNOVNE UGOTOVITVE

Poročilo se nanaša na telefonsko anketo RIS – *december 2004* (n=2,364) in nadaljuje prejšnje raziskave projekta RIS na tem področju. Osnovne ugotovitve o *spletnih aktivnostih* se nanašajo na reprezentativni vzorec mesečnih uporabnikov interneta v starosti od 10 do 75 let, kjer je na glavnino vprašanj odgovarjala četrtnina respondentov. Glavne ugotovitve:

- Povprečni odstotek porabljenega časa na slovenskem spletu med mesečnimi uporabniki interneta je v letih 2002 in 2004 (53% oz. 54%) večji kot v letih 1997 in 2000 (31% oz. 37%).
- Mesečno pa redni uporabniki interneta najpogosteje uporabljajo internet za naslednje izbrane namene: neposredno komuniciranje (33%), izmenjavo glasbenih in video datotek, p2p (27%), poslušanje radia (21%) in igranje on-line iger in kvizov (17%). Izmed naštetih namenov uporabe jih največ še ni uporabilo on-line kazinojev, igralnic in stavnic (97%) ter sodelovalo v on-line dražbah (92%).
- V povprečju mesečni uporabniki interneta najbolj zaupajo v svoje sposobnosti pri uporabi iskalnikov (npr. Najdi.si, Google) za iskanje informacij na internetu (povprečna vrednost 4.1) in uporabi elektronske pošte (4.0), sledijo: razumevanje vsebine angleških internetnih strani (3.4), presnemavanje in instaliranje programov z interneta na računalnik (3.0) in uporaba klepetalnic na internetu (3.0). Najmanj pa respondenti v povprečju zaupajo v svoje sposobnosti pri uporabi interneta za telefonske pogovore (2.4) in postavitvi osebne internetne strani (2.3).
- Poznavanje primerov zlorab ali zasvojenosti se je v povprečju zmanjšalo, le »vdor v tuja gesla za dostop do interneta« ter »obsedenost s pornografijo na internetu« sta v primerjavi s prejšnjimi leti ostali na enakem nivoju. V absolutnem smislu pa se je zaradi rasti števila uporabnikov interneta poznavanje večine primerov zlorab ali zasvojenosti povečalo.
- Manj kot desetina (8%) mesečnih uporabnikov interneta uporablja odprtokodne programe, dobra četrtnina (28%) pa jih pozna, vendar jih ne uporabljajo. V absolutnem smislu je med 750,000 mesečnimi uporabniki interneta v Sloveniji približno 60,000 uporabnikov odprtokodnih programov.
- Tretjina mesečnih uporabnikov interneta (32%) ni še nikoli obiskala on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov ali blogov, mesečno pa jih obiskuje 39% respondentov. Med slednjimi jih vsaj mesečno z lastnimi komentarji in predstavitvami

sodeluje 44%, nikoli pa 30% respondentov; skoraj dve tretjini (61%) respondentov sodeluje samo na slovenskih tovrstnih straneh, dobri dve tretjini (38%) pa tako na slovenskih kot tujih spletnih straneh.

- Največ mesečnih uporabnikov, ki sodelujejo v on-line skupnostih na internetu, sodeluje na: IRC (12 odgovorov), 24 ur/Pop TV (10), Vijavaja, Slo-tech (7), Večer (6), SiOL (5), Mobisux (5).
- Le slaba desetina (9%) mesečnih uporabnikov ima na internetu osebno predstavitev stran, kar v absolutnem smislu predstavlja približno 67,000 oseb. Med njimi jih ima največ poslovno oz. profesionalno spletno predstavitev ter zasebno spletno predstavitev. Slaba tretjina (29%) tistih, ki nimajo svoje spletne strani, pa je že razmišljala o njej.
- Mesečne uporabnike interneta vse manj moti počasnost nalaganja strani na internetu (2001 – povprečna vrednost: 3.7, 2004 – 3.4), vse bolj jih skrbi varnost podatkov na internetu (2001 – 3.1, 2004 – 3.3) in vse manj stroški uporabe interneta predstavljajo omejitev pri njegovi uporabi (2001 – 3.2, 2004 – 2.3).
- Četrtno (24%) staršev oz. odraslih oseb v gospodinjstvu, ki imajo v gospodinjstvu vsaj enega otroka starega do vključno 17 let, zelo skrbi dostop otrok do zanje neprimernih vsebin na internetu, tretjino staršev (32%) pa to sploh ne skrbi.

KAZALO

OSNOVNE UGOTOVITVE.....	3
KAZALO	5
KAZALO TABEL IN SLIK	6
1. METODOLOGIJA.....	9
2. SPLETNE AKTIVNOSTI.....	10
2.1. Brskanje po internetu: Slovenija - tujina.....	13
2.2. Izbrani nameni uporabe interneta.....	17
2.3. Veščine na internetu	25
2.4. Zlorabe in zasvojenosti.....	30
2.5. Odprtokodni programi.....	37
2.6. On-line skupnosti	40
2.7. Osebna predstavitevna stran.....	47
2.8. Odnos do interneta	52
2.9. Varna raba interneta	56
4. IZBOLJŠAVE	62

KAZALO TABEL IN SLIK

Tabela 1: Delež celotnega časa, ki ga mesečni uporabniki interneta porabijo za brskanje po slovenskih spletnih straneh (RIS, december 2004).....	13
Tabela 2: Socio-demografske značilnosti za delež celotnega časa, ki ga mesečni uporabniki interneta porabijo za brskanje po slovenskih spletnih straneh (RIS, december 2004, n=288).....	16
Tabela 3: Pogostost uporabe interneta za različne namene med mesečnimi uporabniki interneta (RIS, december 2004, n=291).....	17
Tabela 4: Uporaba interneta za osebne interese med respondenti, ki so uporabljali internet v zadnjih 3 mesecih (RIS-Eurostat - junij 2002, n=174; RIS - februar 2001, n=405).....	18
Tabela 5: Uporaba interaktivnih storitev na internetu (RIS - junij 2001, n=255).....	19
Tabela 6: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj mesečna uporaba (RIS, december 2004, n=291).....	21
Tabela 7: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj mesečna uporaba (RIS, december 2004, n=291).....	22
Tabela 8: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj občasna uporaba (RIS, december 2004, n=291).....	23
Tabela 9: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj občasna uporaba (RIS, december 2004, n=291).....	24
Tabela 10: Socio-demografske značilnosti za zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=290).....	28
Tabela 11: Socio-demografske značilnosti za zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=290).....	29
Tabela 12: Zlorabe in zasvojenosti na internetu (RIS, december 2004, n=291).....	30
Tabela 13: Deleži uporabnikov interneta, ki poznajo naslednje primere zlorab ali zasvojenosti (RIS 1996-2004).....	31
Tabela 14: Socio-demografske značilnosti za zlorabe in zasvojenosti na internetu; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004).....	35
Tabela 15: Socio-demografske značilnosti za zlorabe in zasvojenosti na internetu; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004).....	36
Tabela 16: Poznavanje odprtokodnih programov (RIS, december 2004).....	37
Tabela 17: Uporaba odprtokodnih programov (RIS, december 2004).....	37
Tabela 18: Socio-demografske značilnosti za uporabo odprtokodnih programov; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004, n=288).....	38
Tabela 19: Socio-demografske značilnosti za uporabo odprtokodnih programov; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=288).....	39
Tabela 20: Pogostost obiskovanja on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov, blogov (RIS, december 2004).....	40
Tabela 21: Pogostost aktivnega sodelovanja z lastnimi komentarji in predstavitvami v on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnicah, forumih, blogih (RIS, december 2004).....	40
Tabela 22: Sodelovanje v on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnicah, forumih, blogih (RIS, december 2004).....	41
Tabela 23: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo (RIS, december 2004).....	42

Tabela 24: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo – odprti odgovori v kategoriji »drugo 1« (RIS, december 2004).....	43
Tabela 25: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo – odprti odgovori v kategoriji »drugo 2« (RIS, december 2004).....	43
Tabela 26: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo – odprti odgovori v kategoriji »drugo 3« (RIS, december 2004).....	44
Tabela 27: Socio-demografske značilnosti za obiskovanje on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov, blogov; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004, n=291).....	45
Tabela 28: Socio-demografske značilnosti za obiskovanje on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov, blogov; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=291).....	46
Tabela 29: Osebna predstavitvena stran na internetu oziroma spletno mesto, o vsebini katerega respondenti sami odločajo (RIS, december 2004).....	47
Tabela 30: Vrsta spletnega mesta (RIS, december 2004).....	47
Tabela 31: Razmišljanje o svoji spletni strani med respondenti, ki nimajo osebne predstavitvene strani (RIS, december 2004).....	47
Tabela 32: Socio-demografske značilnosti za osebno predstavitveno stran; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=291).....	50
Tabela 33: Socio-demografske značilnosti za razmišljanje o osebni spletni strani; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=265).....	51
Tabela 34: Frekvence, povprečne vrednosti, standardne napake in intervali zaupanja za nekatere trditve o internetu (RIS, december 2004).....	52
Tabela 35: Socio-demografske značilnosti za strinjanje z različnimi trditvami; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=291).....	55
Tabela 36: Socio-demografske značilnosti za varno uporabo interneta otrok in mladostnikov (RIS, december 2004, n=232).....	59

Slika 1: Delež uporabnikov interneta v celotni populaciji (RIS 1998 - 2004)	11
Slika 2: Gibanje deleža mesečnih uporabnikov interneta v populaciji od 10 do 75 let – izsek iz slike 1 (RIS, 1996 - 2004).....	12
Slika 3: Uporaba interneta v populaciji od 10 do 75 let (RIS, december 2004).....	12
Slika 4: »Kakšen odstotek celotnega časa, ki ga porabite za brskanje po internetu, porabite za slovenske spletne strani?«, povprečne ocene (RIS – december 2004, n=288; RIS – junij 2002, n=225; RIS – september 2000; RIS 1997)	14
Slika 5: »Kakšen odstotek celotnega časa, ki ga porabite za brskanje po internetu, porabite za slovenske spletne strani?« (RIS – december 2004, n=288; RIS – junij 2002, n=225; RIS – september 2000; RIS 1997)	14
Slika 6: Mesečna uporaba interneta za različne namene med mesečnimi uporabniki interneta (RIS, december 2004, n=291).....	18
Slika 7: Zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu med mesečnimi uporabniki interneta (RIS, december 2004).....	25
Slika 8: Zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu med mesečnimi uporabniki interneta; povprečne vrednosti (RIS, december 2004).....	26
Slika 9: Zlorabe in zasvojenosti na internetu (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=234; RIS – april 1998).....	31
Slika 10: Zlorabe in zasvojenosti na internetu: delež mesečnih uporabnikov interneta, ki poznajo primere zlorab in zasvojenosti (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=234; RIS – september 2000; RIS – april 1998; RIS – april 1996).....	32
Slika 11: Zlorabe in zasvojenosti na internetu: absolutno število mesečnih uporabnikov interneta, ki poznajo primere zlorab in zasvojenosti (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=234; RIS – september 2000; RIS – april 1998; RIS – april 1996).....	33
Slika 12: Zaupanje v svoje sposobnosti pri postavitvi osebne internetne strani glede na razmišljanje o osebni predstavitveni strani na internetu (RIS – december 2004, n=262).....	48
Slika 13: Osebna predstavitvena stran na internetu (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=343)....	48
Slika 14: Odnos do interneta (RIS, december 2004, n=291; RIS, junij 2002, n=234; RIS – junij 2001, n=255; RIS – februar 2001, n=390).....	53
Slika 15: Odnos do interneta; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=291; RIS, junij 2002, n=234; RIS – junij 2001, n=255; RIS – februar 2001, n=390).....	53
Slika 16: »Internet omogoča otrokom in mladostnikom tudi dostop do zanje neprimernih vsebin. Vas to skrbi za otroke v vašem gospodinjstvu?«; odgovarjale so osebe, ki imajo v gospodinjstvu vsaj enega otroka, starega do vključno 17 let (RIS, december 2004, n=232)	56
Slika 17: Skrb za dostop otrok in mladostnikov do neprimernih vsebin glede na pogostost uporabe interneta (RIS, december 2004, n=232).....	57
Slika 18: Skrb za dostop otrok in mladostnikov do neprimernih vsebin glede na dostop do interneta v gospodinjstvu (RIS, december 2004, n=232).....	57
Slika 19: Skrb za dostop otrok in mladostnikov do neprimernih vsebin glede na število in starost otrok v gospodinjstvu (RIS, december 2004, n=232).....	58

1. METODOLOGIJA

Ugotovitve v poročilu temeljijo na podatkih, zbranih z reprezentativno telefonsko anketo v mesecu decembru 2004. Z metodo računalniško podprtega telefonskega anketiranja je bilo anketiranih 2,364 posameznikov v starosti od 10 do 75 let. Iz gospodinjstva so bili respondenti izbrani po metodi zadnjega rojstnega dne.

Ker gre pri podrobnejših analizah pogosto za majhno število enot, so v tabelah vpeljane naslednje oznake, ki jih **velja upoštevati tudi, kadar niso eksplicitno zapisane**, saj je število enot razvidno pri vseh tabelah:

- - nesprejemljivo nenatančna ocena, zgolj v ilustracijo (manj kot 10 enot);
- (()) - zelo nenatančna ocena (med 10 in 20 enot);
- () - nenatančna ocena (med 20 in 30 enot).

V poročilu je povsod razvidna odgovarjajoča velikost vzorca, iz česar je mogoče oceniti tudi natančnost ocene.

Majhne celice lahko zato služijo zgolj kot ilustracija, nikakor pa ne kot osnova za posplošeno trditev. Podrobnosti o interpretacijah v primeru majhnega števila enot so na spletni strani <http://backup.ris.org/topwww/metodologija.html>, kjer je podrobneje obravnavana tudi metodologija.

Na nekaterih mestih je za realno razumevanje podatkov navedena tudi standardna napaka ocene (SE). Upoštevati velja, da je običajni 95% interval zaupanja širok ± 2 SE, statistično značilna razlika dveh neodvisnih ocen s podobno standardno napako pa je 2.8 SE.

Vzorec je utežen glede na osnovne demografske podatke, kar pomeni, da se vzorec ujema s slovensko populacijo.

2. SPLETNE AKTIVNOSTI

Poročilo o spletnih aktivnostih nadaljuje osnovno poročilo RIS 2004 #58: Uporaba interneta. Analiziramo še nekatere dodatne teme, ki so povezane z uporabo interneta.

Vprašanja, ki jih obravnavamo v tem poglavju, smo postavili *mesečnim uporabnikom interneta*.

Najprej ponovimo, koliko je uporabnikov interneta v Sloveniji. Na anketni vprašalnik RIS je odgovarjalo 2,364 respondentov, od katerih je 1,229 uporabnikov interneta. Vprašanje o uporabi interneta je bilo naslednje:

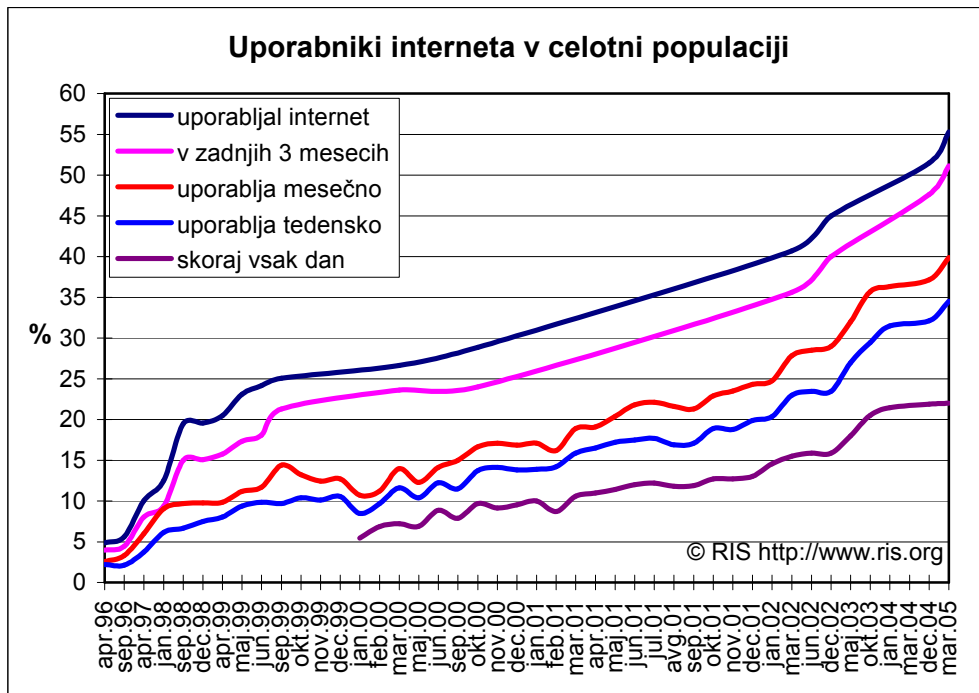
Ali vi osebno uporabljate internet... pri tem mislimo elektronsko pošto, www, ftp, WAP ali katerokoli drugo internetno storitev, pri čemer lahko dostopate preko katerekoli naprave (računalnik, mobilni telefon, dlančnik, TV...)? (Možna odgovora: da, ne)

Sledilo je vprašanje o pogostosti uporabe interneta:

Kako pogosto uporabljate internet? (Možni odgovori: večkrat dnevno, skoraj vsak dan, nekajkrat tedensko, nekajkrat mesečno, manj kot 1 krat na mesec).

Vprašanje o številu uporabnikov interneta je podrobneje obravnavano v poročilih RIS #55 (Dostop do interneta) in RIS #58 (Uporaba interneta).

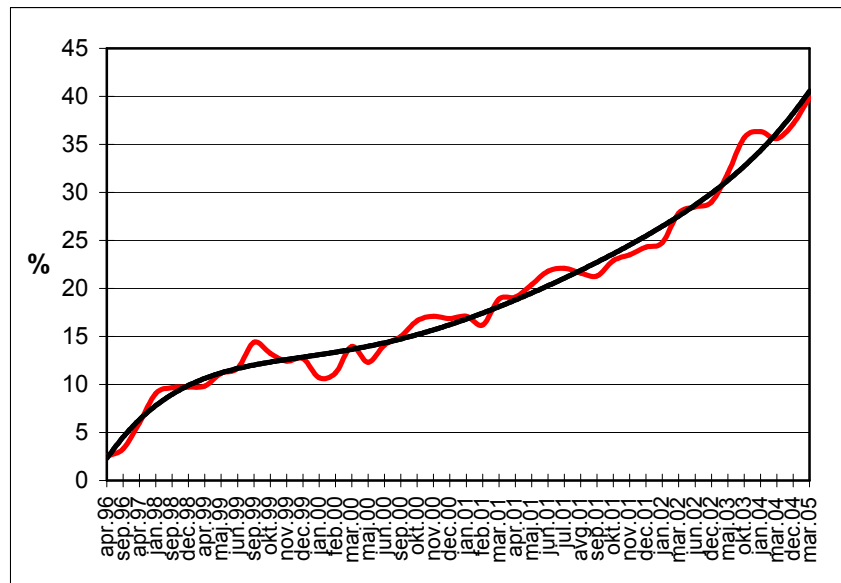
V nadaljevanju prikazujemo gibanje deleža uporabnikov interneta od leta 1996 do 2004 za celotno populacijo po podatkih RIS.



Slika 1: Delež uporabnikov interneta v celotni populaciji (RIS 1998 - 2005).

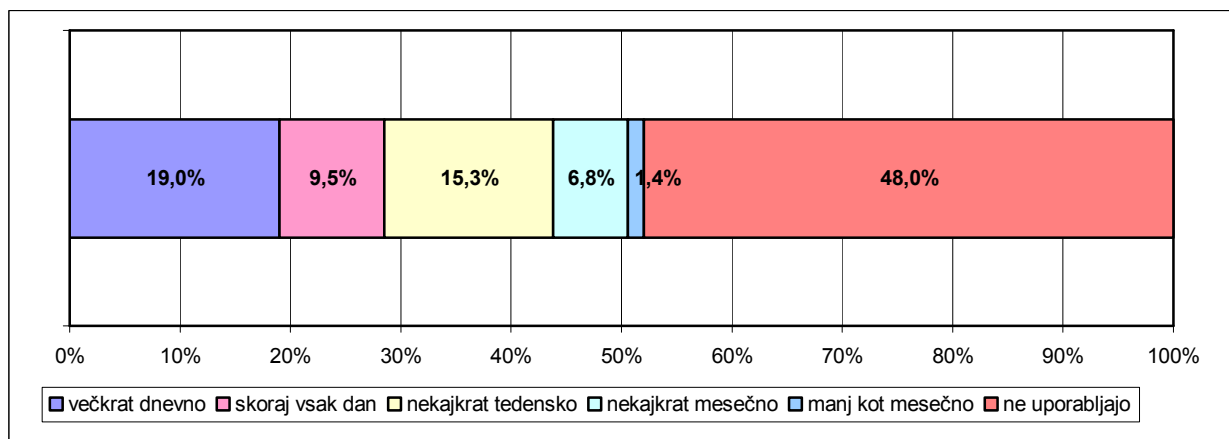
Podatki kažejo, da je odstotek mesečnih, tedenskih in dnevnih uporabnikov, v primerjavi z zadnjo meritvijo RIS2004 (marec 2004), v decembru 2004 nekoliko narasel. V absolutnem smislu je število mesečnih uporabnikov naraslo s 710,600 uporabnikov v marcu 2004 na 745,000 uporabnikov v decembru 2004 (razlika 34,400 uporabnikov interneta). Pri tem naj opozorimo, da oscilacije niso nujno statistično značilne, saj je interval zaupanja v vsako smer okoli 24,000 uporabnikov.

Posebej si pogledjmo še gibanje mesečnih uporabnikov interneta v letih 1996 – 2004 po podatkih RIS. Slika 2 je v bistvu le izsek iz slike 1, saj gibanje deleža mesečnih uporabnikov interneta predstavljamo posebej.



Slika 2: Gibanje deleža mesečnih uporabnikov interneta v populaciji od 10 do 75 let – izsek iz slike 1 (RIS, 1996 - 2005).

Na naslednji sliki (Slika 3) so grafično prikazani deleži neuporabnikov interneta in uporabnikov interneta glede na pogostost uporabe interneta. Deleže prikazujemo za raziskavo RIS v starostni kategoriji 10 – 75 let. Vidimo lahko, da po podatkih RIS 19% oseb starih od 10 do 75 let, uporablja internet večkrat dnevno, slabih 10% skoraj vsak dan, dobrih 15% nekajkrat tedensko, slabih 7% nekajkrat mesečno in samo dober 1% oseb starih od 10 do 75 let uporablja internet manj kot mesečno. V starostni skupini 10 do 75 let je po podatkih RIS slaba polovica (48%) neuporabnikov interneta.



Slika 3: Uporaba interneta v populaciji od 10 do 75 let (RIS, december 2004).

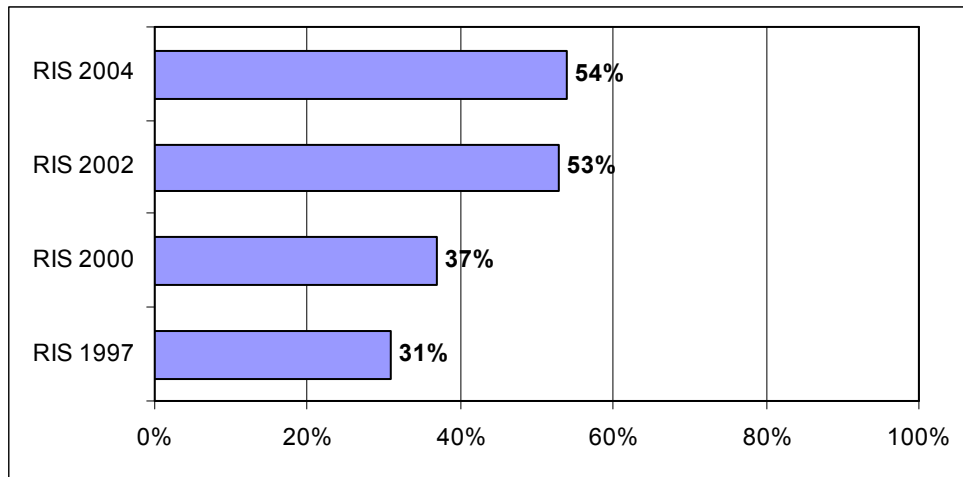
2.1. Brskanje po internetu: Slovenija - tujina

Približno polovica respondentov porabi pri brskanju po internetu približno polovico časa za slovenske spletne strani. Skoraj petina respondentov porabi za slovenske spletne strani od 91% do 100% časa, ko brskajo po internetu. Mediana za odstotek celotnega časa, ki ga respondenti porabijo za brskanje po slovenskih spletnih straneh, je 55%.

Tabela 1: Delež celotnega časa, ki ga mesečni uporabniki interneta porabijo za brskanje po slovenskih spletnih straneh (RIS, december 2004)

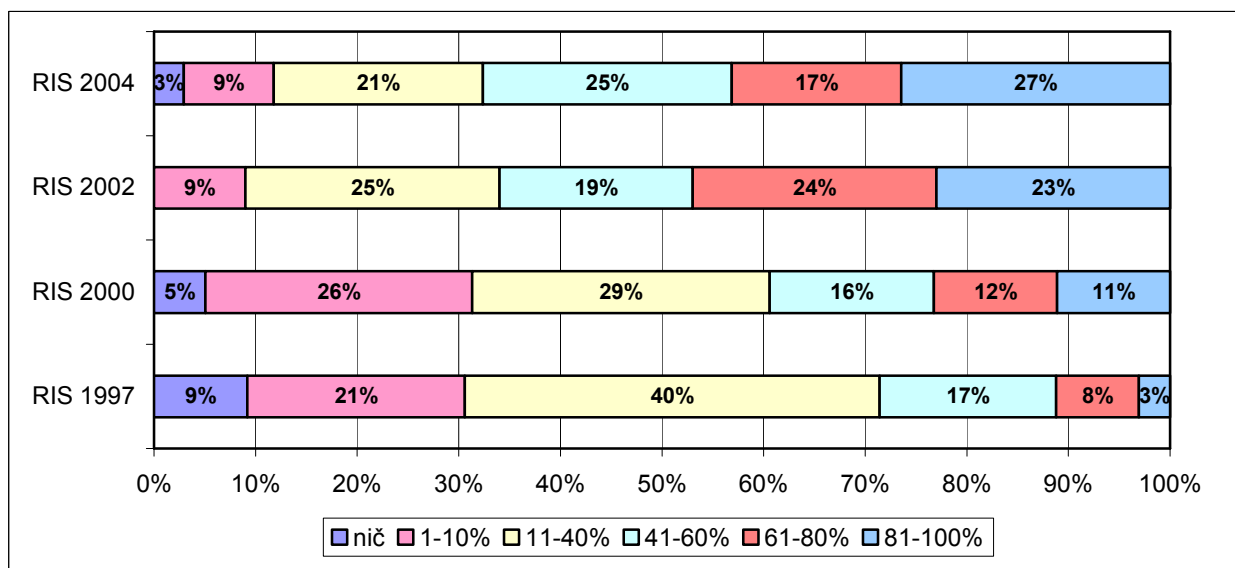
<i>Kolikšen odstotek celotnega časa, ki ga porabite za brskanje po internetu, porabite za slovenske spletne strani?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>
nič	3%	8
1-10%	9%	27
11-20%	8%	22
21-30%	6%	16
31-40%	7%	19
41-50%	15%	44
51-60%	10%	28
61-70%	6%	17
71-80%	11%	30
81-90%	9%	25
91-100%	18%	52
skupaj	100%	288

V povprečju so leta 2004 respondenti za brskanje po slovenskih spletnih straneh porabili 54% celotnega časa, kar je približno toliko kot leta 2002 in več kot v letih 1997 in 2000 (Slika 4). Dolgoletni uporabniki interneta (tisti, ki so začeli uporabljati internet leta 1996 ali prej) pa za slovenske strani porabijo 40% svojega časa, kar je nekoliko več kot respondenti v letih 1997 in 2000. Novi uporabniki interneta (tisti, ki so začeli uporabljati internet leta 2003 ali kasneje) pa na slovenskih spletnih straneh porabijo skoraj 2/3 svojega časa na internetu (62%).



Slika 4: »Kakšen odstotek celotnega časa, ki ga porabite za brskanje po internetu, porabite za slovenske spletne strani?«, povprečne ocene (RIS – december 2004, n=288; RIS – junij 2002, n=225; RIS – september 2000; RIS 1997)

Delež tistih, ki porabijo do 40% svojega časa na slovenskih spletnih straneh, se je v primerjavi z letom 1997 in 2000 zelo znižal, v primerjavi z letom 2002 pa le malenkostno. Leta 1997 je delež tistih, ki porabijo do 40% svojega časa na slovenskih spletnih straneh, znašal 70%, leta 2000 je znašal 60%, leta 2002 34%, leta 2004 pa 33%. Tako so se v letih 2002 in 2004 v primerjavi z letom 1997 zgodile velike spremembe, saj se je močno povečala povprečna poraba časa za slovenske strani na spletu (Slika 5).



Slika 5: »Kakšen odstotek celotnega časa, ki ga porabite za brskanje po internetu, porabite za slovenske spletne strani?« (RIS – december 2004, n=288; RIS – junij 2002, n=225; RIS – september 2000; RIS 1997)

Nakazuje se, da največ svojega časa za brskanje po slovenskih spletnih straneh na spletu porabijo (Tabela 2):

- ženske (razlike med spoloma so majhne),
- stari od 30 do 49 let,
- osebe s končano poklicno šolo,
- v pogledu regij – savinjska, goriška in gorenjska,
- manj pogosti uporabniki interneta,
- novi uporabniki interneta,
- osebe, ki nikoli ali občasno berejo računalniške revije,
- slabše znajo angleško.

Tabela 2: Socio-demografske značilnosti za delež celotnega časa, ki ga mesečni uporabniki interneta porabijo za brskanje po slovenskih spletnih straneh (RIS, december 2004, n=288)

		povprečni delež celotnega časa, ki ga respondenti porabijo za brskanje po slovenskih spletnih straneh
SPOL	moški	52%
	ženski	56%
STAROST	do 19	53%
	20 do 29	52%
	30 do 49	57%
	nad 49	50%
IZOBRAZBA	osnovna šola	43%
	poklicna šola	68%
	srednja šola	55%
	višja in visoka šola	49%
	šolajoči	51%
REGIJA	osrednja Slovenija	47%
	vzhodno štajerska (MB)	55%
	savinjska (CE)	60%
	gorenjska	62%
	goriška	60%
	obalna	51%
	dolenjska	55%
	Prekmurje	55%
STATUS	zaposleni	55%
	nezaposleni/brezposelni	46%
	upokojenci	61%
	šolajoči	51%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	51%
	skoraj vsak dan	44%
	nekajkrat tedensko	61%
	nekajkrat mesečno	60%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	40%
	1997 - 1998	45%
	1999 - 2000	56%
	2001 - 2002	56%
	2003 in kasneje	62%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	57%
	občasno	59%
	mesečno	40%
ZNAJJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	69%
	zelo slabo, delno	56%
	v glavnem znam, znam tekoče	48%
skupaj		54%

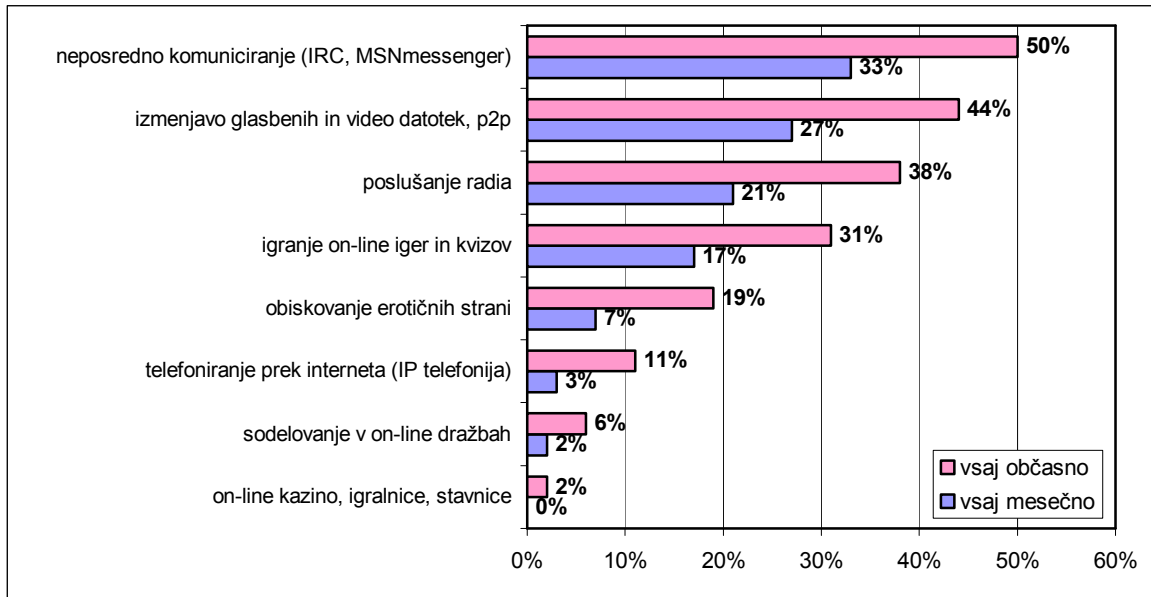
2.2. Izbrani nameni uporabe interneta

Mesečne uporabnike interneta smo vprašali, kako pogosto uporabljajo internet za njihove osebne potrebe za različne namene, kot so npr. nekatere interaktivne storitve, ipd.. Največ jih dnevno uporablja internet za neposredno komuniciranje (16%), sledita poslušanje radia (8%) in izmenjava glasbenih in video datotek, p2p (7%). Izmed naštetih namenov uporabe jih največ še ni uporabilo on-line kazinojev, igralnic in stavnic (97%) ter sodelovalo v on-line dražbah (92%).

Tabela 3: Pogostost uporabe interneta za različne namene med mesečnimi uporabniki interneta (RIS, december 2004, n=291)

<i>Kako pogosto pa za vaše osebne potrebe uporabljate internet v naslednje namene?</i>	<i>1-dnevno</i>		<i>2-tedensko</i>		<i>3-mesečno</i>		<i>4-občasno (manj kot mesečno)</i>		<i>5-enkrat sem uporabil</i>		<i>6-nisem še uporabil</i>	
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>
poslušanje radia	23	8%	28	10%	11	4%	49	17%	17	6%	163	56%
on-line kazino, igralnice, stavnice	0	0%	0	0%	1	0%	6	2%	3	1%	281	97%
izmenjavo glasbenih in video datotek, p2p	21	7%	38	13%	20	7%	48	16%	6	2%	158	54%
sodelovanje v on-line dražbah	1	0%	1	0%	5	2%	12	4%	4	1%	268	92%
neposredno komuniciranje (IRC, MSNmessenger)	47	16%	32	11%	17	6%	47	16%	10	3%	138	47%
telefoniranje prek interneta (IP telefonija)	2	1%	4	1%	2	1%	23	8%	6	2%	254	87%
obiskovanje erotičnih strani	4	1%	7	2%	10	3%	35	12%	18	6%	218	75%
igranje on-line iger in kvizov	10	3%	23	8%	17	6%	42	14%	13	4%	187	64%

Mesečno pa redni uporabniki interneta najpogosteje uporabljajo internet za naslednje namene: neposredno komuniciranje (33%), izmenjavo glasbenih in video datotek, p2p (27%), poslušanje radia (21%) in igranje on-line iger in kvizov (17%). Tudi pri vsaj občasni uporabi interneta za različne namene je vrstni red enak kot pri vsaj mesečni uporabi (Slika 6).



Slika 6: Mesečna uporaba interneta za različne namene med mesečnimi uporabniki interneta (RIS, december 2004, n=291)

Neposredna primerjava namenov uporabe interneta s prejšnjimi raziskavami RIS sicer ni možna zaradi razlik v anketnem vprašanju in merski lestvici, vendar pa v naslednji tabeli (Tabela 4) vseeno ilustrativno podajamo rezultate iz let 2001 in 2002. Med respondenti, ki so uporabljali internet v zadnjih 3 mesecih, jih je leta 2002 6% redno prenašalo glasbo.

Tabela 4: Uporaba interneta za osebne interese med respondenti, ki so uporabljali internet v zadnjih 3 mesecih (RIS-Eurostat - junij 2002, n=174; RIS - februar 2001, n=405)

Kako pogosto ste v zadnjih 3 mesecih v zasebne namene uporabljali internet za ...		1-nikoli		2-včasih		3-pogosto		4-redno		skupaj n
		n	%	n	%	n	%	n	%	
RIS, junij 2002	poslušanje spletnih radijskih postaj	141	83%	23	14%	5	3%	0	0%	169
RIS, junij 2002	prenašanje glasbe	95	56%	55	32%	9	5%	10	6%	169
RIS, junij 2002	telefoniranje prek interneta	153	90%	14	8%	2	1%	0	0%	169
RIS, junij 2002	prodajanje izdelkov ali storitev, na primer prek dražb	162	96%	5	3%	1	1%	0	0%	169
RIS, junij 2002	obiskovanje erotičnih vsebin	129	74%	43	24%	1	1%	1	1%	174
RIS, feb. 2001	obiskovanje erotičnih vsebin	344	85%	49	12%	8	2%	4	1%	405

Junija 2001 pa smo uporabnike interneta tudi nekoliko bolj podrobno spraševali o pogostosti uporabe interaktivnih storitev na internetu, kot sta npr. IRC in interaktivno pogovarjanje. (Tabela 5). Ti dve interaktivni storitvi bi lahko primerjali z neposrednim komuniciranjem

(IRC, MSNmessenger), o pogostosti katerega smo spraševali v anketi decembra 2004. V primerjavi z junijem 2001 uporabniki interneta veliko bolj pogosto neposredno komunicirajo, pa tudi delež tistih, ki tega ne počnejo nikoli oz. tega še niso poskusili, je decembra 2004 veliko manjši.

Tabela 5: Uporaba interaktivnih storitev na internetu (RIS - junij 2001, n=255)

<i>Kako pogosto uporabljate naslednje interaktivne storitve na internetu?</i>	<i>vsak dan</i>	<i>skoraj vsak dan</i>	<i>nekajkrat tedensko</i>	<i>nekajkrat mesečno</i>	<i>manj kot enkrat na mesec</i>	<i>nikoli</i>	<i>skupaj</i>
	%	%	%	%	%	%	%
IRC (Internet Relay Chat)	1%	2%	7%	11%	7%	70%	100%
interaktivno pogovarjanje (kot npr. AOL messenger, ICQ, Yahoo messenger, Excite messenger, itd.)	1%	4%	7%	10%	8%	70%	100%

Poglejmo si še socio-demografske značilnosti tistih, ki vsaj mesečno uporabljajo internet za osebne potrebe v nekatere namene (Tabela 6 in Tabela 7). Ker je pri nekaterih namenih število mesečnih uporabnikov majhno, prikazujemo tudi vsaj občasne uporabnike interneta za določene namene (Tabela 8 in Tabela 9).

Kljub majhnemu številu respondentov znotraj posameznih kategorij se nakazuje, da prek interneta radio bolj pogosto poslušajo:

- mlajši,
- zaposleni in šolajoči,
- pogostejši uporabniki interneta,
- dolgoletni uporabniki interneta,
- tisti, ki vsaj občasno berejo računalniške revije,
- tisti, ki dobro znajo angleško.

Prek interneta bolj pogosto izmenjujejo glasbene in video datoteke (p2p):

- moški (razlike med spoloma so majhne),
- mlajši (do 30 let),
- izobraženi,
- šolajoči,
- dnevni uporabniki interneta,
- tisti, ki vsaj občasno berejo računalniške revije,

- tisti, ki dobro znajo angleško.

Bolj pogosto neposredno komunicirajo (IRC, MSNmessenger):

- ženske,
- mlajši (do 30 let),
- šolajoči,
- osebe s končano vsaj srednjo šolo,
- vsaj tedenski uporabniki interneta,
- dolgoletni uporabniki interneta.
- osebe, ki vsaj občasno berejo računalniške revije,
- osebe, ki dobro znajo angleško.

Erotične strani bolj pogosto obiskujejo:

- moški,
- stari od 20 do 29 let,
- dolgoletni uporabniki interneta in tudi tisti, ki so ga začeli uporabljati leta 2003 ali kasneje,
- mesečni bralci računalniških revij.

On-line igre in kvize pa bolj pogosto igrajo:

- ženske,
- najmlajši (do 19 let),
- šolajoči,
- srednje izobraženi,
- dnevni uporabniki interneta,
- tisti, ki dobro znajo angleško.

Tabela 6: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj mesečna uporaba (RIS, december 2004, n=291)

Kako pogosto pa za vaše osebne potrebe uporabljate internet v naslednje namene?									
VSAJ MESEČNA UPORABA:		poslušanje radia		on-line kazino, igralnice, stavnice		izmenjavo glasbenih in video datotek, p2p		sodelovanje v on-line dražbah	
		n	%	n	%	n	%	n	%
SPOL	moški	33	23%	1	1%	43	29%	6	4%
	ženski	29	20%	1	0%	37	25%	1	0%
STAROST	do 19	19	31%	1	2%	30	49%	2	4%
	20 do 29	21	27%	0	0%	30	40%	2	3%
	30 do 49	18	16%	0	0%	18	16%	1	1%
	nad 49	4	11%	0	0%	2	4%	1	3%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	osnovna šola	5	64%	0	0%	0	0%	0	0%
	poklicna šola	10	22%	0	0%	10	22%	0	0%
	srednja šola	15	17%	0	0%	19	22%	3	3%
	višja in visoka šola	7	10%	0	0%	10	15%	1	2%
	šolajoči	26	31%	1	2%	41	48%	3	3%
REGIJA	osrednja Slovenija	23	23%	1	1%	29	29%	1	1%
	vzhodno štajerska (MB)	8	15%	0	0%	14	27%	3	6%
	savinjska (CE)	6	22%	0	0%	7	24%	0	1%
	gorenjska	11	29%	1	2%	10	28%	0	0%
	goriška	2	12%	0	0%	4	24%	0	0%
	obalna	3	12%	0	0%	4	16%	1	2%
	dolenjska	5	27%	0	0%	8	39%	0	0%
	Prekmurje	5	28%	0	0%	4	26%	1	9%
STATUS	zaposleni	30	17%	0	0%	31	18%	3	2%
	nezaposleni/brezposelni	3	20%	0	0%	6	41%	0	0%
	upokojenci	3	18%	0	0%	2	12%	0	3%
	šolajoči	26	31%	1	2%	41	48%	3	3%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	32	28%	1	1%	46	40%	4	3%
	skoraj vsak dan	11	22%	0	0%	16	32%	1	1%
	nekajkrat tedensko	16	19%	1	1%	13	15%	2	3%
	nekajkrat mesečno	3	7%	0	0%	5	12%	0	0%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	6	23%	0	0%	10	36%	1	2%
	1997 - 1998	13	29%	0	0%	14	32%	1	3%
	1999 - 2000	20	23%	1	1%	21	26%	2	2%
	2001 - 2002	17	18%	1	1%	23	25%	1	2%
	2003 in kasneje	5	13%	0	0%	10	25%	1	4%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	12	12%	1	1%	16	16%	0	0%
	občasno	20	21%	0	0%	30	31%	1	1%
	mesečno	22	33%	0	0%	30	43%	5	8%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	0	3%	0	0%	0	0%	0	0%
	zelo slabo, delno	20	19%	1	1%	20	19%	3	3%
	v glavnem znam, znam tekoče	30	27%	1	1%	46	42%	3	3%
skupaj		62	21%	2	1%	79	27%	7	2%

Tabela 7: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj mesečna uporaba (RIS, december 2004, n=291)

Kako pogosto pa za vaše osebne potrebe uporabljate internet v naslednje namene?									
VSAJ MESEČNA UPORABA:		neposredno komuniciranje (IRC, MSNmessenger)		telefoniranje prek interneta (IP telefonija)		obiskovanje erotičnih strani		igranje on-line iger in kvizov	
		n	%	n	%	n	%	n	%
SPOL	moški	39	27%	6	4%	20	14%	22	16%
	ženski	57	39%	3	2%	1	0%	27	18%
STAROST	do 19	36	60%	2	3%	5	9%	21	34%
	20 do 29	30	40%	2	3%	7	10%	13	17%
	30 do 49	26	23%	5	4%	7	6%	13	12%
	nad 49	4	9%	0	0%	1	3%	3	6%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
	osnovna šola	2	32%	0	0%	0	0%	0	0%
	poklicna šola	4	9%	0	0%	4	8%	8	17%
	srednja šola	27	31%	3	3%	7	8%	7	9%
	višja in visoka šola	15	23%	2	3%	3	4%	6	10%
	šolajoči	49	57%	4	5%	8	9%	28	33%
REGIJA	osrednja Slovenija	27	28%	6	6%	7	8%	14	14%
	vzhodno štajerska (MB)	19	37%	1	1%	4	8%	10	18%
	savinjska (CE)	10	36%	0	0%	1	3%	6	21%
	gorenjska	16	44%	1	2%	2	7%	10	27%
	goriška	4	25%	0	0%	1	8%	2	15%
	obalna	7	25%	0	0%	0	0%	3	12%
	dolenjska	8	40%	0	0%	2	8%	2	12%
	Prekmurje	5	33%	1	9%	3	20%	3	18%
STATUS	zaposleni	41	23%	5	3%	13	7%	19	10%
	nezaposleni/brezposelni	6	42%	0	0%	0	0%	2	14%
	upokojenci	1	9%	0	0%	0	0%	1	6%
	šolajoči	49	57%	4	5%	8	9%	28	33%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	47	41%	5	4%	11	9%	23	20%
	skoraj vsak dan	19	38%	1	1%	1	2%	12	23%
	nekajkrat tedensko	29	34%	3	3%	5	6%	11	13%
	nekajkrat mesečno	1	3%	0	0%	4	9%	3	9%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	9	31%	1	4%	1	3%	5	16%
	1997 - 1998	16	35%	2	4%	5	12%	10	22%
	1999 - 2000	30	35%	3	3%	5	6%	15	18%
	2001 - 2002	32	35%	0	0%	3	3%	17	18%
	2003 in kasneje	9	22%	3	7%	6	16%	3	8%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	27	26%	2	2%	4	3%	12	11%
	občasno	36	37%	1	1%	6	6%	16	17%
	mesečno	30	43%	5	7%	11	15%	17	24%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	1	7%	0	0%	1	7%	0	0%
	zelo slabo, delno	31	30%	2	2%	9	9%	17	16%
	v glavnem znam, znam tekoče	48	43%	6	5%	9	8%	28	26%
skupaj		96	33%	8	3%	21	7%	60	21%

Tabela 8: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj občasna uporaba (RIS, december 2004, n=291)

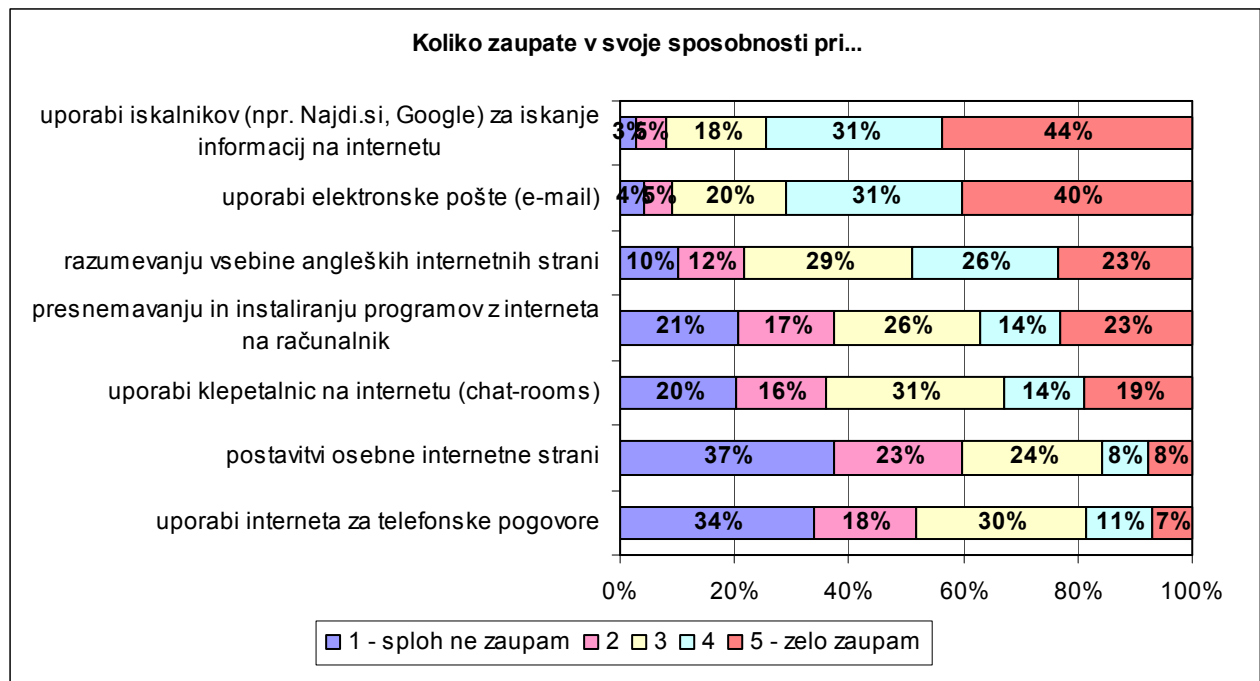
Kako pogosto pa za vaše osebne potrebe uporabljate internet v naslednje namene?									
VSAJ OBČASNA UPORABA:		poslušanje radia		on-line kazino, igralnice, stavnice		izmenjavo glasbenih in video datotek, p2p		sodelovanje v on-line dražbah	
		n	%	n	%	n	%	n	%
SPOL	moški	56	39%	2	1%	65	45%	14	10%
	ženski	55	37%	6	4%	62	42%	5	3%
STAROST	do 19	31	52%	1	2%	39	63%	3	6%
	20 do 29	30	41%	4	5%	45	60%	9	11%
	30 do 49	40	36%	2	2%	34	30%	3	3%
	nad 49	8	19%	0	0%	9	22%	3	7%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	2	100%	0	0%	0	0%	0	0%
	osnovna šola	5	64%	2	32%	0	0%	0	0%
	poklicna šola	20	43%	0	0%	19	41%	3	6%
	srednja šola	22	25%	4	4%	34	39%	5	6%
	višja in visoka šola	18	29%	0	0%	19	30%	6	10%
	šolajoči	44	52%	1	2%	55	64%	5	6%
REGIJA	osrednja Slovenija	43	44%	3	3%	48	49%	2	2%
	vzhodno štajerska (MB)	21	40%	3	5%	23	45%	8	16%
	savinjska (CE)	11	40%	0	0%	11	38%	4	13%
	gorenjska	14	38%	1	2%	16	44%	1	2%
	goriška	3	20%	0	0%	6	36%	0	0%
	obalna	8	31%	1	4%	8	30%	3	11%
	dolenjska	6	31%	0	0%	10	51%	0	0%
	Prekmurje	6	35%	0	0%	6	36%	1	9%
STATUS	zaposleni	62	35%	4	3%	63	36%	12	7%
	nezaposleni/brezposelni	3	20%	1	10%	6	46%	1	9%
	upokojenci	3	18%	0	0%	3	19%	0	3%
	šolajoči	44	52%	1	2%	55	64%	5	6%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	51	45%	2	1%	67	58%	9	7%
	skoraj vsak dan	19	38%	5	10%	23	45%	4	9%
	nekajkrat tedensko	28	32%	1	1%	25	29%	5	6%
	nekajkrat mesečno	13	34%	0	0%	12	30%	1	1%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	13	44%	0	0%	15	52%	4	13%
	1997 - 1998	22	50%	3	7%	21	48%	4	8%
	1999 - 2000	32	38%	1	1%	35	42%	4	5%
	2001 - 2002	33	35%	2	2%	36	39%	6	6%
	2003 in kasneje	11	28%	1	3%	20	48%	1	4%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	32	31%	4	4%	36	35%	2	2%
	občasno	38	39%	2	2%	49	51%	5	5%
	mesečno	28	41%	0	0%	35	51%	11	16%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	4	28%	0	0%	1	7%	1	4%
	zelo slabo, delno	35	33%	3	3%	42	41%	5	5%
	v glavnem znam, znam tekoče	48	43%	2	2%	60	54%	11	10%
skupaj		111	38%	8	3%	127	44%	19	7%

Tabela 9: Socio-demografske značilnosti za namene uporabe interneta med mesečni uporabniki interneta; vsaj občasna uporaba (RIS, december 2004, n=291)

Kako pogosto pa za vaše osebne potrebe uporabljate internet v naslednje namene?									
VSAJ OBČASNA UPORABA:		neposredno komuniciranje (IRC, MSNmessenger)		telefoniranje prek interneta (IP telefonija)		obiskovanje erotičnih strani		igranje on-line iger in kvizov	
		n	%	n	%	n	%	n	%
SPOL	moški	62	43%	20	14%	50	35%	41	29%
	ženski	81	55%	11	8%	6	4%	50	34%
STAROST	do 19	50	82%	7	12%	11	19%	34	56%
	20 do 29	45	59%	10	13%	22	29%	26	35%
	30 do 49	36	32%	13	12%	16	14%	22	19%
	nad 49	12	29%	1	2%	6	15%	10	25%
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	0	0%	2	100%	0	0%	0	0%
	osnovna šola	2	32%	0	0%	0	0%	1	16%
	poklicna šola	6	13%	6	14%	13	29%	14	29%
	srednja šola	42	48%	7	8%	14	16%	19	22%
	višja in visoka šola	26	41%	5	8%	9	15%	12	19%
	šolajoči	67	79%	10	12%	19	23%	46	54%
REGIJA	osrednja Slovenija	43	43%	13	14%	15	16%	26	27%
	vzhodno štajerska (MB)	30	58%	5	9%	11	20%	18	35%
	savinjska (CE)	14	50%	1	5%	9	30%	11	38%
	gorenjska	21	58%	4	12%	7	19%	15	43%
	goriška	9	55%	0	0%	2	16%	3	20%
	obalna	9	36%	4	17%	4	16%	9	34%
	dolenjska	11	55%	1	7%	4	20%	6	29%
	Prekmurje	7	42%	2	12%	4	25%	3	21%
STATUS	zaposleni	64	36%	21	12%	30	17%	37	21%
	nezaposleni/brezposelni	9	66%	1	9%	4	31%	4	33%
	upokojenci	4	24%	0	0%	2	16%	4	29%
	šolajoči	67	79%	10	12%	19	23%	46	54%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	64	55%	16	14%	24	21%	40	34%
	skoraj vsak dan	29	58%	6	13%	6	12%	20	40%
	nekajkrat tedensko	40	46%	9	11%	18	21%	24	28%
	nekajkrat mesečno	11	27%	0	0%	7	19%	8	21%
INTERNET UPORABLJA OD...	1996 in prej	16	56%	3	10%	7	23%	9	30%
	1997 - 1998	27	60%	6	14%	12	28%	16	36%
	1999 - 2000	40	48%	8	10%	12	15%	24	29%
	2001 - 2002	43	46%	10	11%	14	15%	33	36%
	2003 in kasneje	16	38%	4	9%	10	26%	9	22%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	47	45%	4	4%	18	18%	26	26%
	občasno	52	54%	8	8%	15	16%	31	32%
	mesečno	38	55%	14	20%	20	29%	29	42%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	1	7%	2	19%	3	20%	1	7%
	zelo slabo, delno	45	43%	9	9%	15	15%	27	25%
	v glavnem znam, znam tekoče	69	62%	14	12%	29	27%	48	43%
skupaj		143	49%	31	11%	56	19%	102	35%

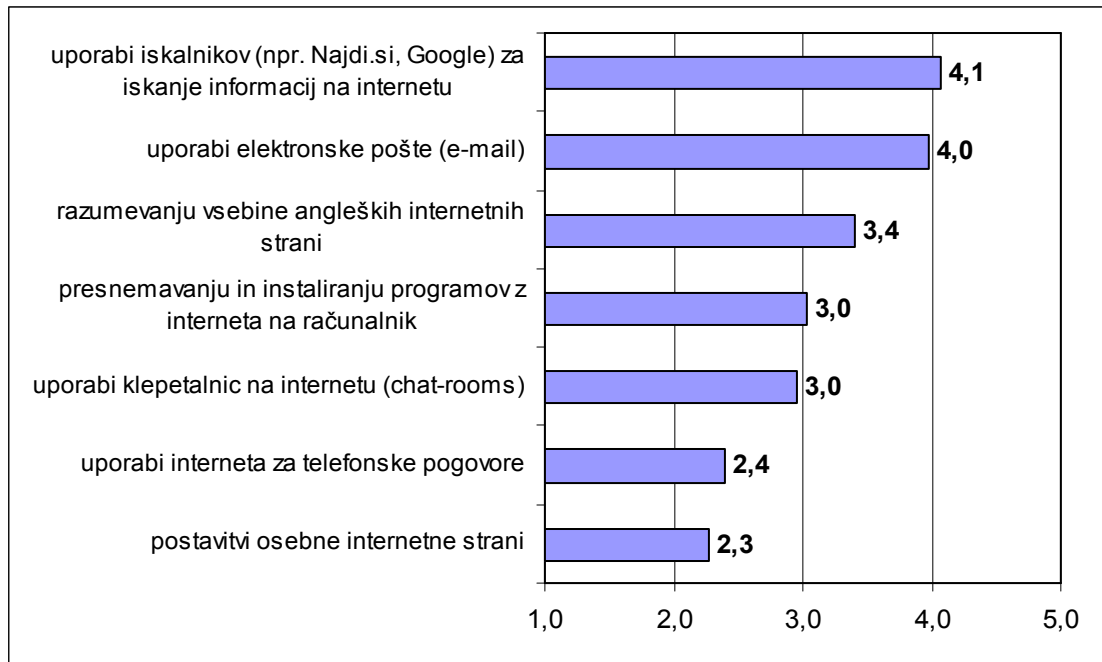
2.3. Veščine na internetu

Mesečne uporabnike interneta smo spraševali o tem, koliko zaupajo v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu. Odgovarjali so s pomočjo 5-stopenjske lestvice, kjer 1 pomeni »sploh ne zaupam«, 5 pa, da »zelo zaupam«. Respondenti v največji meri zelo zaupajo v svoje sposobnosti pri uporabi iskalnikov (npr. Najdi.si, Google) za iskanje informacij na internetu (zelo zaupa 44%) in uporabi elektronske pošte (40%). Dejavnosti, v katere največji delež mesečnih respondentov sploh ne zaupa, pa sta: uporaba interneta za telefonske pogovore (34%) in postavitve osebne internetne strani (37%) (Slika 7).



Slika 7: Zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu med mesečnimi uporabniki interneta (RIS, december 2004)

V povprečju mesečni uporabniki interneta najbolj zaupajo v svoje sposobnosti pri uporabi iskalnikov (npr. Najdi.si, Google) za iskanje informacij na internetu (4.1) in uporabi elektronske pošte (4.0), sledijo: razumevanje vsebine angleških internetnih strani (3.4), presnemavanje in instaliranje programov z interneta na računalnik (3.0) in uporaba klepetalnic na internetu (3.0). Najmanj pa respondenti v povprečju zaupajo v svoje sposobnosti pri uporabi interneta za telefonske pogovore (2.4) in postavitvi osebne internetne strani (2.3) (Slika 8).



Slika 8: Zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu med mesečnimi uporabniki interneta; povprečne vrednosti (RIS, december 2004)

Poglejmo si še stopnje zaupanja za posamezno dejavnost na internetu glede na socio-demografske značilnosti mesečnih uporabnikov interneta (Tabela 10 in Tabela 11).

V splošnem se kaže tendenca, da naslednji profil mesečnih uporabnikov interneta bolj zaupa v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu:

- pogostejši uporabniki interneta,
- respondenti, ki internet uporabljajo že dlje časa,
- respondenti z dobrim znanjem angleškega jezika,
- respondenti, ki pogosteje berejo računalniške revije.

V svoje sposobnosti pri uporabi iskalnikov (npr. Najdi.si, Google) za iskanje informacij na internetu pa bolj zaupajo tudi:

- mlajši,
- bolj izobraženi,
- respondenti iz gorenjske regije,
- zaposleni in šolajoči.

Uporabi elektronske pošte (e-mail) pa bolj zaupajo tudi:

- respondenti, stari od 20 do 29 let,
- bolj izobraženi,
- respondenti iz goriške regije,
- šolajoči.

Uporabi klepetalnic na internetu (chat-rooms) bolj zaupajo:

- mlajši respondenti (do 19 let),
- respondenti s končano srednjo, višjo in visoko šolo,
- šolajoči.

Uporabi interneta za telefonske pogovore bolj zaupajo:

- moški,
- mlajši od 30 let,
- respondenti s konlano srednjo šolo,
- šolajoči,
- respondenti iz dolenske regije in Prekmurja.

V svoje sposobnosti pri presnemavanju in instaliranju programov z interneta na računalnik bolj zaupajo:

- moški,
- mlajši,
- šolajoči,
- respondenti iz vzhodno štajerske in obalne regije.

V svoje sposobnosti pri razumevanju vsebine angleških internetnih strani pa najbolj zaupajo:

- mlajši (stari do 30 let),
- bolj izobraženi
- šolajoči.

Tabela 10: Socio-demografske značilnosti za zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=290)

		Ocenite s številko od 1 do 5, kjer 1 pomeni »sploh ne zaupam«, 5 pa »zelo zaupam« v svoje sposobnosti pri...			
		uporabi iskalnikov (npr. Najdi.si, Google) za iskanje informacij na internetu	uporabi elektronske pošte (e-mail)	uporabi klepetalnic na internetu (chat- rooms)	uporabi interneta za telefonske pogovore
		povprečna vrednost	povprečna vrednost	povprečna vrednost	povprečna vrednost
SPOL	moški	4.0	4.0	2.9	2.5
	ženski	4.1	4.0	3.0	2.2
STAROST	do 19	4.3	3.9	3.6	2.6
	20 do 29	4.3	4.4	3.3	2.5
	30 do 49	3.9	3.9	2.4	2.2
	nad 49	3.4	3.3	2.1	2.1
IZOBRAZBA	osnovna šola	3.6	3.7	2.2	1.2
	poklicna šola	3.6	3.5	2.5	2.2
	srednja šola	4.0	3.9	2.7	2.5
	višja in visoka šola	4.2	4.3	2.6	2.3
	šolajoči	4.4	4.1	3.7	2.7
REGIJA	osrednja Slovenija	4.1	4.0	3.1	2.5
	vzhodno štajerska (MB)	4.1	4.1	3.1	2.6
	savinjska (CE)	4.0	4.0	2.6	2.5
	gorenjska	4.3	3.9	3.1	2.3
	goriška	4.0	4.2	2.9	1.9
	obalna	3.9	3.7	2.5	1.7
	dolenjska	3.9	3.9	3.0	2.7
	Prekmurje	3.8	4.0	2.9	2.6
STATUS	zaposleni	4.0	4.0	2.5	2.3
	nezaposleni/brezposelni	3.5	4.1	3.5	2.3
	upokojenci	3.2	2.9	2.5	2.3
	šolajoči	4.4	4.1	3.7	2.7
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	4.4	4.4	3.0	2.6
	skoraj vsak dan	4.0	3.9	2.9	2.3
	nekajkrat tedensko	3.9	3.8	3.0	2.1
	nekajkrat mesečno	3.4	2.9	2.4	2.5
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	4.4	4.6	3.2	2.8
	1997 - 1998	4.2	4.2	3.5	2.5
	1999 - 2000	4.2	4.0	2.9	2.3
	2001 - 2002	3.8	3.7	2.5	2.5
	2003 - 2004	3.7	3.4	2.8	1.8
ZNAJBE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	3.8	3.8	2.5	2.1
	zelo slabo, delno	4.2	4.0	3.2	2.5
	v glavnem znam, znam tekoče	4.3	4.2	3.1	2.6
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	3.5	3.2	2.8	1.8
	občasno	3.8	3.4	2.7	2.3
	mesečno	4.3	4.3	3.2	2.6
skupaj		4.1	4.0	3.0	2.4

Tabela 11: Socio-demografske značilnosti za zaupanje v svoje sposobnosti pri različnih dejavnostih na internetu; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=290)

		postavitvi osebne internetne strani	presnemavanju in instaliranju programov z interneta na računalnik	razumevanju vsebine angleških internetnih strani
		povprečna vrednost	povprečna vrednost	povprečna vrednost
SPOL	moški	2.3	3.5	3.5
	ženski	2.2	2.4	3.3
STAROST	do 19	2.3	3.5	3.5
	20 do 29	2.3	3.3	3.8
	30 do 49	2.3	2.7	3.2
	nad 49	2.0	2.1	2.7
IZOBRAZBA	osnovna šola	2.5	2.8	2.9
	poklicna šola	2.4	2.6	2.8
	srednja šola	2.1	2.8	3.2
	višja in visoka šola	2.0	2.9	3.8
	šolajoči	2.4	3.6	3.7
REGIJA	osrednja Slovenija	2.1	3.1	3.5
	vzhodno štajerska (MB)	2.7	3.3	3.5
	savinjska (CE)	2.3	3.0	3.3
	gorenjska	2.5	2.7	3.1
	goriška	1.7	2.9	3.4
	obalna	1.9	3.2	3.6
	dolenjska	2.5	2.7	3.2
	Prekmurje	2.6	3.0	2.9
STATUS	zaposleni	2.2	2.8	3.3
	nezaposleni/brezposelni	2.6	2.9	3.7
	upokojenci	2.2	2.2	2.6
	šolajoči	2.4	3.5	3.7
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	2.5	3.4	3.7
	skoraj vsak dan	2.0	3.1	3.3
	nekajkrat tedensko	2.2	2.8	3.3
	nekajkrat mesečno	2.1	2.1	2.5
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	2.3	3.8	4.2
	1997 - 1998	2.3	3.2	3.8
	1999 - 2000	2.2	2.9	3.3
	2001 - 2002	2.6	2.8	3.0
	2003 - 2004	1.6	2.4	2.8
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	2.0	2.3	3.0
	zelo slabo, delno	2.4	3.0	3.4
	v glavnem znam, znam tekoče	2.4	3.8	3.9
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	2.2	1.8	1.2
	občasno	2.2	2.6	2.5
	mesečno	2.3	3.6	4.2
skupaj		2.3	3.0	3.4

2.4. Zlorabe in zasvojenosti

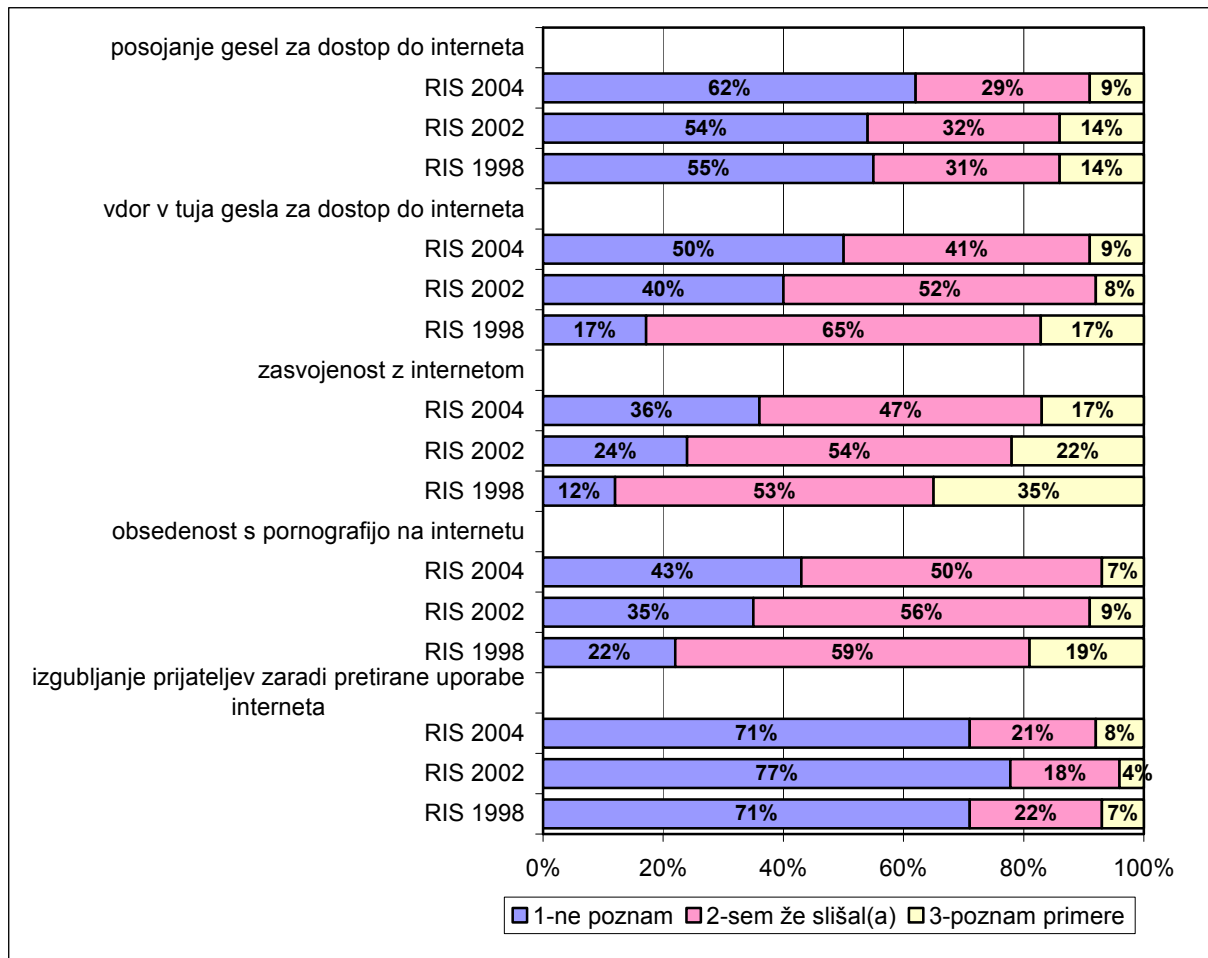
Največ respondentov pozna primere zasvojenosti z internetom (17%), najmanj pa jih pozna primer, ko bi nekdo izgubljal prijatelje zaradi pretirane uporabe interneta.

Največ respondentov, in sicer dve tretjini (64%), je že slišalo oziroma poznajo primere zasvojenosti z internetom; dobra polovica (57%) respondentov je vsaj že slišala za primere obsedenosti s pornografijo na internetu; polovica (50%) respondentov je vsaj že slišala za primere vdora v tuja gesla za dostop do interneta; dobra tretjina respondentov (38%) je vsaj že slišala za primere posojanja gesel za dostop do interneta, medtem ko je najmanj respondentov, in sicer dobra četrtina (29%), vsaj že slišala za primere izgubljanja prijateljev zaradi pretirane uporabe interneta (Tabela 12).

Tabela 12: Zlorabe in zasvojenosti na internetu (RIS, december 2004, n=291)

<i>Ali ste že slišali oziroma v vašem osebnem okolju poznate naslednje primere zlorab ali zasvojenosti?</i>	<i>1-ne poznam</i>		<i>2-sem že slišal/a</i>		<i>3-poznam primere</i>	
	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>%</i>
posojanje gesel za dostop do interneta	180	62%	85	29%	27	9%
vdor v tuja gesla za dostop do interneta	145	50%	120	41%	27	9%
zasvojenost z internetom	104	36%	137	47%	51	17%
obsedenost s pornografijo na internetu	125	43%	147	50%	19	7%
izgubljanje prijateljev zaradi pretirane uporabe interneta	207	71%	62	21%	22	8%

Če primerjamo rezultate z letoma 1998 in 2002, opazimo, da pri vseh primerih zlorab (razen za izgubljanje prijateljev zaradi pretirane uporabe interneta) gre za večji delež tistih, ki ne poznajo omenjenih zlorab ali zasvojenosti ter za manjši delež tistih, ki za omenjene zlorabe celo poznajo primere (Slika 9).

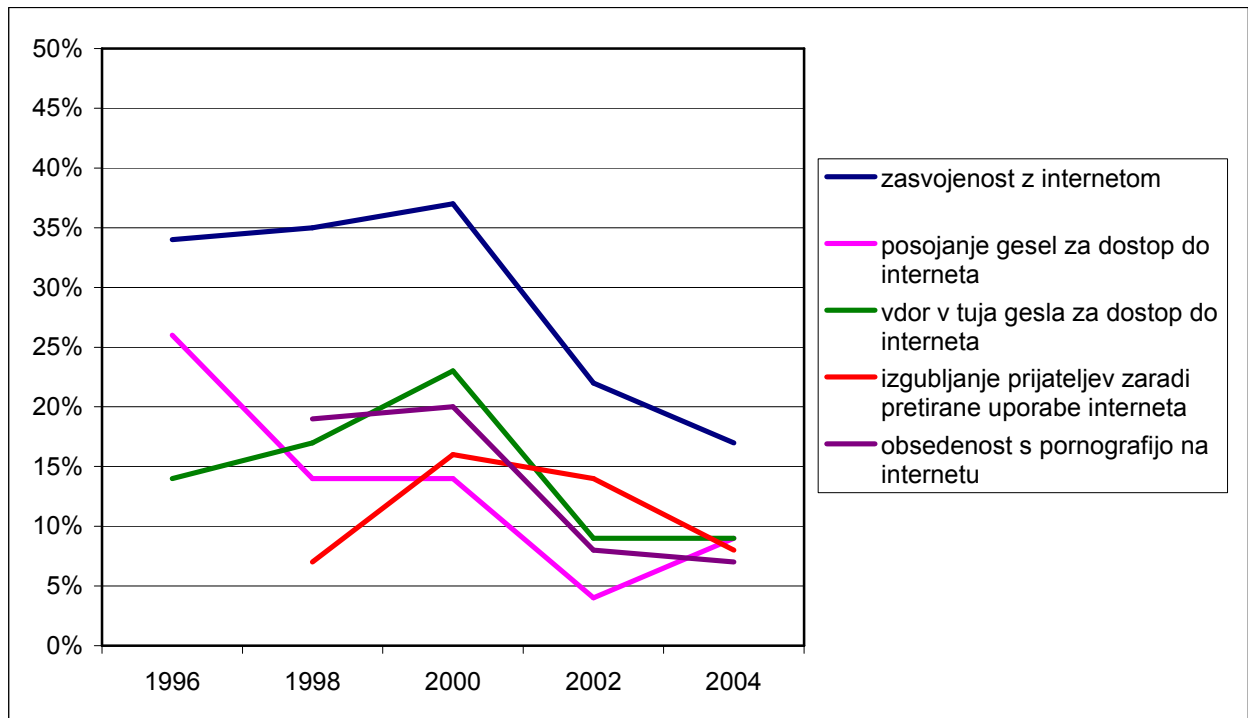


Slika 9: Zlorabe in zasvojenosti na internetu (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=234; RIS – april 1998)

V nadaljevanju pa si oglejmo še primerjavo v letih 1996 do 2004, in sicer deleže tistih, ki so odgovorili, da »*poznajo*« primere zlorab in zasvojenosti. V splošnem se izkaže, da je delež tistih, ki poznajo primere zlorab ali zasvojenosti, vse manjši oziroma ostaja približno enak. Le pri posojanju gesel za dostop do interneta se v zadnjem obdobju (2002 – 2004) pokaže, da je delež mesečnih uporabnikov interneta, ki poznajo take primere, narasel (Tabela 13, Slika 10).

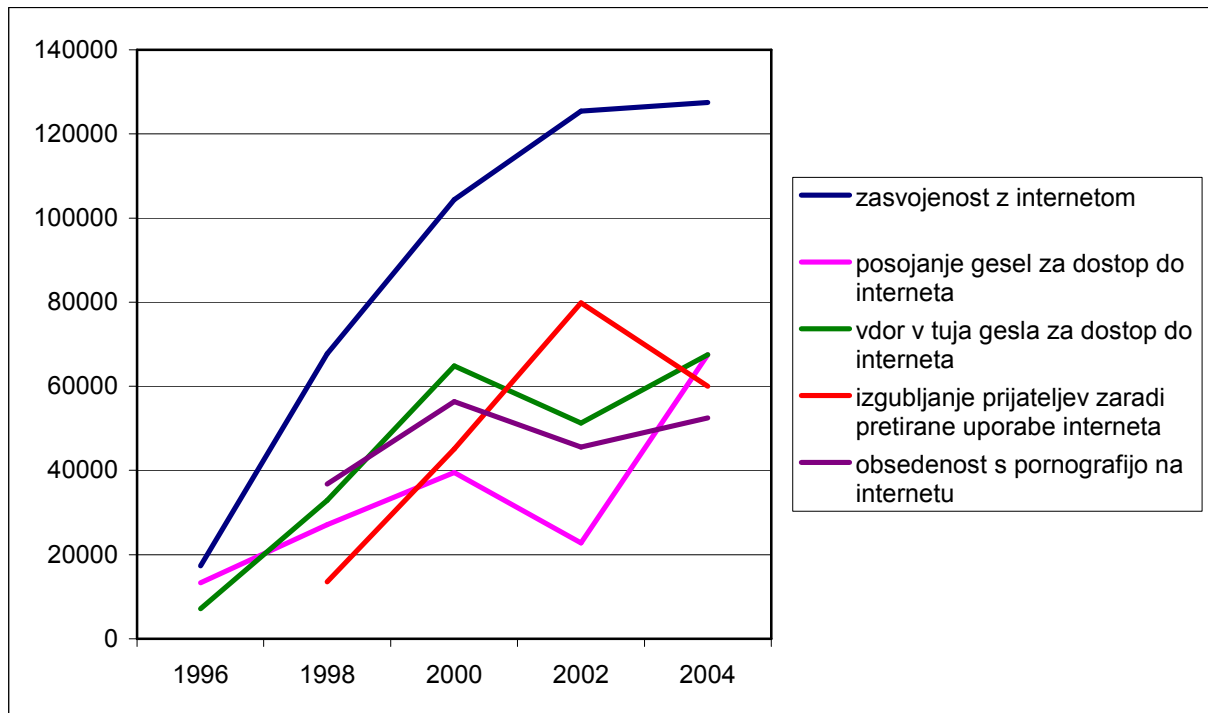
Tabela 13: Deleži uporabnikov interneta, ki poznajo naslednje primere zlorab ali zasvojenosti (RIS 1996-2004)

	1996	1998	2000	2002	2004
posojanje gesel za dostop do interneta	26%	14%	16%	14%	9%
vdor v tuja gesla za dostop do interneta	14%	17%	20%	8%	9%
zasvojenost z internetom	34%	35%	37%	22%	17%
obsedenost s pornografijo na internetu		19%	23%	9%	7%
izgubljanje prijateljev zaradi pretirane uporabe interneta		7%	14%	4%	8%



Slika 10: Zlorabe in zasvojenosti na internetu: delež mesečnih uporabnikov interneta, ki poznajo primere zlorab in zasvojenosti (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=234; RIS – september 2000; RIS – april 1998; RIS – april 1996)

V absolutnem smislu (kjer obravnavamo celotno populacijo mesečnih uporabnikov interneta, ki za mesec april 1996 znaša 51,000; za april 1998 znaša 193,600; za september 2000 znaša 282,000, za junij 2002 znaša 570,000, za december 2004 pa znaša 750,000 oseb) pa se izkaže, da se je v letu 2004 povečalo število mesečnih uporabnikov interneta, ki poznajo primere posojanja gesel za dostop do interneta, vdor v tuja gesla za dostop do interneta, ter tistih, ki poznajo primere zasvojenosti z internetom (Slika 11).



Slika 11: Zlorabe in zasvojenosti na internetu: absolutno število mesečnih uporabnikov interneta, ki poznajo primere zlorab in zasvojenosti (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=234; RIS – september 2000; RIS – april 1998; RIS – april 1996)

Zaradi majhnega števila mesečnih uporabnikov interneta znotraj posameznih socio-demografskih skupin lahko rečemo le, da se nakazuje, da v nadaljevanju našete primere zlorab oziroma zasvojenosti poznajo naslednje skupine (Tabela 14 in Tabela 15).

Izkaže se, da primer zlorabe »posojanje gesel za dostop do interneta« v večji meri poznajo:

- mlajši od 30 let,
- šolajoči,
- tisti, ki imajo dokončano srednjo šolo,
- dnevni uporabniki interneta,
- dolgoletni uporabniki interneta.

Primere zlorabe »vdor v tuja gesla za dostop do interneta« bolj poznajo:

- mlajši (do 30 let),
- izobraženi,
- šolajoči,
- dnevni uporabniki interneta,

- dolgoletni uporabniki interneta,
- mesečni bralci računalniških revij.

Primere zasvojenosti z internetom v večji meri poznajo:

- mlajši od 50 let,
- bolj izobraženi,
- šolajoči,
- v pogledu regij – goriška,
- dnevni uporabniki interneta,
- tisti, ki dobro govorijo angleško,
- mesečni bralci računalniških revij.

V večji meri primere obsedenosti s pornografijo na internetu poznajo:

- moški,
- mlajši od 50 let,
- glede na izobrazbo ni razlik,
- šolajoči,
- v pogledu regij – savinjska,
- manj intenzivni uporabniki interneta,
- tisti, ki dobro govorijo angleško,
- vsaj občasni bralci računalniških revij.

Primere zlorabe »izgubljanje prijateljev zaradi pretirane uporabe interneta« bolj poznajo:

- stari od 20 do 29 let,
- izobraženi,
- v pogledu regij – savinjska,
- dolgoletni uporabniki interneta,
- tisti, ki dobro govorijo angleško,
- vsaj občasni bralci računalniških revij.

Tabela 14: Socio-demografske značilnosti za zlorabe in zasvojenosti na internetu; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004)

Ali ste že slišali oziroma v vašem osebnem okolju poznate naslednje primere zlorab ali zasvojenosti?											
		posojanje gesel za dostop do interneta			vdor v tuja gesla za dostop do interneta			zasvojenost z internetom			skupaj n
		ne poznajam	sem že slišal/a	poznam primere	ne poznajam	sem že slišal/a	poznam primere	ne poznajam	sem že slišal/a	poznam primere	
SPOL	moški	63%	29%	8%	53%	37%	10%	37%	45%	18%	144
	ženski	61%	29%	10%	46%	46%	8%	34%	49%	16%	147
STAROST	do 19	56%	34%	10%	53%	37%	10%	47%	31%	22%	61
	20 do 29	49%	29%	22%	43%	45%	12%	32%	52%	15%	75
	30 do 49	70%	28%	2%	50%	41%	9%	33%	48%	19%	114
	nad 49	71%	25%	5%	55%	41%	4%	33%	58%	9%	40
IZOBRAZBA	osnovna šola	48%	52%	0%	81%	19%	0%	81%	19%	0%	7
	poklicna šola	78%	22%	0%	63%	33%	4%	39%	50%	11%	46
	srednja šola	67%	22%	12%	50%	40%	10%	34%	54%	12%	87
	višja in visoka šola	58%	35%	7%	40%	49%	11%	23%	54%	23%	63
	šolajoči	51%	35%	14%	45%	44%	11%	39%	37%	24%	85
REGIJA	osrednja Slovenija	64%	27%	9%	51%	40%	9%	31%	48%	21%	98
	vzhodno štajerska (MB)	61%	27%	12%	53%	38%	8%	39%	48%	13%	52
	savinjska (CE)	63%	32%	5%	38%	51%	11%	23%	55%	22%	29
	gorenjska	50%	45%	5%	45%	47%	8%	41%	44%	15%	36
	goriška	84%	9%	7%	67%	22%	11%	36%	30%	33%	16
	obalna	64%	22%	14%	57%	34%	10%	58%	35%	6%	26
	dolenjska	63%	30%	7%	41%	50%	9%	36%	55%	9%	20
Prekmurje	50%	35%	15%	45%	46%	9%	25%	58%	18%	16	
STATUS	zaposleni	66%	28%	6%	53%	39%	8%	34%	51%	15%	178
	nezaposleni/brezposelni	52%	20%	28%	38%	34%	28%	34%	55%	11%	13
	upokojenci	76%	21%	3%	45%	55%	0%	34%	51%	15%	14
	šolajoči	51%	35%	14%	45%	44%	11%	39%	37%	24%	85
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	54%	34%	12%	45%	40%	15%	30%	46%	24%	115
	skoraj vsak dan	65%	18%	17%	50%	40%	10%	44%	47%	9%	50
	nekajkrat tedensko	69%	27%	3%	60%	38%	2%	37%	49%	13%	86
	nekajkrat mesečno	63%	34%	3%	41%	53%	6%	38%	46%	17%	39
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	57%	28%	15%	37%	44%	19%	35%	45%	20%	28
	1997 - 1998	54%	31%	14%	53%	35%	12%	24%	58%	18%	44
	1999 - 2000	58%	33%	8%	45%	45%	10%	38%	46%	17%	84
	2001 - 2002	66%	26%	8%	55%	40%	5%	39%	44%	17%	92
	2003 - 2004	69%	26%	5%	50%	43%	7%	37%	46%	17%	41
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	68%	25%	7%	52%	37%	11%	40%	46%	14%	103
	zelo slabo, delno	60%	30%	10%	48%	46%	6%	31%	53%	16%	96
	v glavnem znam, znam tekoče	53%	34%	13%	43%	43%	14%	27%	47%	26%	69
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	88%	12%	0%	86%	14%	0%	69%	25%	6%	13
	občasno	69%	26%	4%	60%	36%	3%	49%	44%	7%	104
	mesečno	53%	35%	12%	42%	45%	13%	25%	52%	24%	111
skupaj		62%	29%	9%	50%	41%	9%	36%	47%	17%	291

Tabela 15: Socio-demografske značilnosti za zlorabe in zasvojenosti na internetu; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004)

		obsedenost s pornografijo na internetu			izgubljanje prijateljev zaradi pretirane uporabe interneta			skupaj <i>n</i>
		<i>ne poznam</i>	<i>sem že slišal/a</i>	<i>poznam primere</i>	<i>ne poznam</i>	<i>sem že slišal/a</i>	<i>poznam primere</i>	
<i>Ali ste že slišali oziroma v vašem osebem okolju poznate naslednje primere zlorab ali zasvojenosti?</i>								
SPOL	moški	45%	45%	10%	78%	14%	8%	144
	ženski	41%	56%	3%	64%	29%	7%	147
STAROST	do 19	57%	37%	7%	84%	10%	5%	61
	20 do 29	37%	55%	8%	72%	18%	11%	75
	30 do 49	38%	54%	8%	63%	29%	8%	114
	nad 49	47%	53%	0%	75%	22%	3%	40
IZOBRAZBA	osnovna šola	81%	19%	0%	81%	19%	0%	7
	poklicna šola	54%	39%	7%	78%	14%	7%	46
	srednja šola	37%	56%	7%	67%	25%	9%	87
	višja in visoka šola	27%	67%	6%	57%	32%	10%	63
	šolajoči	50%	43%	7%	80%	15%	5%	85
REGIJA	osrednja Slovenija	38%	52%	9%	69%	24%	7%	98
	vzhodno štajerska (MB)	45%	52%	2%	72%	18%	10%	52
	savinjska (CE)	34%	56%	10%	60%	31%	9%	29
	gorenjska	45%	51%	4%	79%	13%	8%	36
	goriška	41%	53%	6%	75%	22%	3%	16
	obalna	54%	40%	6%	82%	13%	4%	26
	dolenjska	60%	31%	9%	69%	22%	9%	20
	Prekmurje	37%	63%	0%	64%	27%	9%	16
STATUS	zaposleni	39%	54%	7%	67%	24%	9%	178
	nezaposleni/brezposelni	45%	55%	0%	61%	39%	0%	13
	upokojenci	40%	48%	12%	78%	9%	12%	14
	šolajoči	50%	43%	7%	80%	15%	5%	85
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	41%	53%	6%	69%	20%	11%	115
	skoraj vsak dan	48%	45%	7%	72%	21%	7%	50
	nekajkrat tedensko	47%	50%	3%	74%	24%	2%	86
	nekajkrat mesečno	34%	51%	14%	70%	20%	10%	39
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	40%	46%	14%	67%	23%	10%	28
	1997 - 1998	38%	54%	8%	69%	13%	18%	44
	1999 - 2000	47%	51%	2%	66%	25%	9%	84
	2001 - 2002	39%	53%	7%	75%	24%	1%	92
	2003 - 2004	48%	46%	7%	77%	18%	4%	41
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	46%	49%	5%	75%	23%	2%	103
	zelo slabo, delno	37%	57%	5%	68%	22%	10%	96
	v glavnem znam, znam tekoče	40%	50%	10%	65%	22%	13%	69
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	80%	20%	0%	97%	3%	0%	13
	občasno	51%	43%	6%	74%	20%	6%	104
	mesečno	34%	58%	8%	68%	22%	10%	111
skupaj		43%	50%	7%	71%	21%	8%	291

2.5. Odprtokodni programi

Manj kot desetina (8%) respondentov uporablja odprtokodne programe, dobra četrtina (28%) pa jih pozna, vendar jih ne uporabljajo. V absolutnem smislu je med 750,000 mesečnimi uporabniki interneta v Sloveniji približno 60,000 uporabnikov odprtokodnih programov.

Tabela 16: Poznavanje odprtokodnih programov (RIS, december 2004)

<i>Ali ste že slišali za odprtokodne (open source) aplikacije (strežniki, operacijski sistemi, programi)?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>absolutno število</i>
da, uporabljam	8%	23	60,000
poznam, vendar ne uporabljam	28%	80	210,000
ne poznam	64%	186	480,000
skupaj	100%	288	750,000

Respondente, ki so odgovorili, da uporabljajo odprtokodne programe, smo povprašali, katere programe uporabljajo. Največ jih uporablja spletni brkljalnik, programe za predvajanje filmov in programe za poslušanje glasbe, najmanj pa jih uporablja programe za komunikacijo.

Tabela 17: Uporaba odprtokodnih programov (RIS, december 2004)

<i>Kaj od naštetega uporabljate?</i>	<i>da</i>		<i>skupaj n</i>
	<i>%</i>	<i>n</i>	
operacijski sistem Linux	26%	6	23
pisarniški paket (npr. OpenOffice)	61%	14	23
spletni brkljalnik (Mozilla, Firefox,...)	78%	18	23
programe za email (Evolution, Thunderbird)	52%	12	23
programe za komunikacijo (Gaim)	35%	8	23
programe za poslušanje glasbe (XMMS)	70%	16	23
programe za predvajanje filmov (Mplayer)	74%	17	23

Glede na socio-demografske značilnosti lahko rečemo, da odprtokodne programe bolj uporabljajo (Tabela 18):

- moški,
- stari od 20 do 49 let,
- šolajoči,
- iz vzhodno štajerske in dolenjske regije,
- dnevni uporabniki interneta,
- starejši uporabniki interneta,
- tisti, ki tekoče govorijo angleško,
- tisti, ki mesečno berejo računalniške revije.

Tabela 18: Socio-demografske značilnosti za uporabo odprtokodnih programov; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004, n=288)

		da, uporabljam		poznam, vendar ne uporabljam		ne poznam		skupaj
		n	%	n	%	n	%	%
SPOL	moški	18	11%	51	31%	96	58%	100%
	ženski	4	3%	29	24%	89	73%	100%
STAROST	do 19	4	5%	16	23%	52	72%	100%
	20 do 29	9	10%	24	29%	51	61%	100%
	30 do 49	10	9%	28	26%	69	65%	100%
	nad 49	0	0%	11	45%	13	55%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	0	0%	5	43%	7	57%	100%
	poklicna šola	4	8%	8	15%	41	76%	100%
	srednja šola	2	2%	25	38%	40	60%	100%
	višja in visoka šola	7	10%	21	32%	37	57%	100%
	šolajoči	10	11%	21	23%	61	67%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	9	9%	27	27%	62	64%	100%
	vzhodno štajerska (MB)	6	11%	17	32%	29	56%	100%
	savinjska (CE)	3	8%	10	29%	22	63%	100%
	gorenjska	1	5%	8	31%	17	64%	100%
	goriška	0	0%	3	14%	17	86%	100%
	obalna	1	3%	7	27%	17	70%	100%
	dolenjska	2	12%	7	35%	11	54%	100%
	Prekmurje	1	5%	1	9%	9	86%	100%
STATUS	zaposleni	13	7%	51	29%	111	63%	100%
	nezaposleni/brezposelni	0	0%	4	30%	10	70%	100%
	upokojenci	0	0%	4	46%	5	54%	100%
	šolajoči	10	11%	20	22%	60	67%	100%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	17	15%	40	35%	57	50%	100%
	skoraj vsak dan	1	2%	17	33%	33	65%	100%
	nekajkrat tedensko	4	4%	19	20%	71	76%	100%
	nekajkrat mesečno	0	0%	4	14%	25	86%	100%
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	6	15%	17	42%	17	43%	100%
	1997 - 1998	7	13%	22	41%	25	46%	100%
	1999 - 2000	4	4%	24	24%	71	72%	100%
	2001 - 2002	6	9%	10	15%	49	76%	100%
	2003 - 2004	0	0%	7	22%	24	78%	100%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	0	0%	20	23%	70	77%	100%
	zelo slabo, delno	7	7%	35	36%	56	57%	100%
	v glavnem znam, znam tekoče	16	17%	22	24%	54	59%	100%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	0	0%	4	30%	8	70%	100%
	občasno	4	5%	21	23%	67	73%	100%
	mesečno	15	12%	37	31%	69	57%	100%
skupaj		23	8%	80	28%	186	64%	100%

Tabela 19: Socio-demografske značilnosti za uporabo odprtokodnih programov; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=288)

		da, uporabljam	poznam, vendar ne uporabljam	ne poznam	skupaj
<i>Ali ste že slišali za odprtokodne (open source) aplikacije (strežniki, operacijski sistemi, programi)?</i>					
SPOL	moški	81%	64%	52%	54%
	ženski	19%	36%	48%	49%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
STAROST	do 19	17%	21%	28%	23%
	20 do 29	39%	31%	27%	27%
	30 do 49	44%	35%	37%	39%
	nad 49	0%	13%	7%	10%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	0%	6%	4%	3%
	poklicna šola	20%	10%	22%	18%
	srednja šola	7%	31%	21%	27%
	višja in visoka šola	30%	26%	20%	22%
	šolajoči	43%	26%	33%	30%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	39%	34%	34%	34%
	vzhodno štajerska (MB)	26%	21%	16%	18%
	savinjska (CE)	13%	13%	12%	11%
	gorenjska	6%	10%	9%	11%
	goriška	0%	3%	9%	6%
	obalna	3%	8%	9%	8%
	dolenjska	11%	9%	6%	7%
	Prekmurje	2%	1%	5%	5%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
STATUS	zaposleni	57%	64%	60%	60%
	nezaposleni/brezposelni	0%	5%	5%	5%
	upokojenci	0%	5%	3%	4%
	šolajoči	43%	25%	32%	31%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	77%	50%	31%	38%
	skoraj vsak dan	5%	21%	18%	19%
	nekajkrat tedensko	18%	24%	38%	30%
	nekajkrat mesečno	0%	5%	13%	14%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
INTERNET UPORABLJA OD ...	uporablja internet od 1996 in prej	26%	21%	9%	12%
	uporablja internet od 1997 - 1998	30%	28%	13%	15%
	uporablja internet od 1999 - 2000	19%	30%	38%	30%
	uporablja internet od 2001 - 2002	26%	12%	26%	28%
	uporablja internet od 2003 in kasneje	0%	9%	13%	15%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	0%	26%	39%	5%
	zelo slabo, delno	31%	45%	31%	47%
	v glavnem znam, znam tekoče	69%	29%	30%	48%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	0%	6%	6%	31%
	občasno	23%	34%	47%	36%
	mesečno	77%	61%	48%	33%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
<i>n</i>		23	80	186	289

2.6. On-line skupnosti

Tretjina mesečnih uporabnikov interneta (32%) ni še nikoli obiskala on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov ali blogov, mesečno pa jih obiskuje 39% respondentov.

Tabela 20: Pogostost obiskovanja on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov, blogov (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto na internetu obiskujete on-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forume, bloge, ipd?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>absolutno število</i>
dnevno	8%	24	60,000
tedensko	21%	60	157,000
mesečno	10%	28	75,000
občasno	24%	69	180,000
sem že obiskal	6%	17	45,000
nisem še obiskal	32%	92	240,000
skupaj	100%	291	750,000

Respondente, ki dnevno, tedensko, mesečno ali občasno sodelujejo v on-line delovnih ali interesnih skupnostih, klepetalnicah, forumih ali blogih, smo vprašali, kako pogosto v njih aktivno sodelujejo in, ali sodelujejo zgolj na slovenskih ali tudi na tujih tovrstnih straneh.

Vsaj mesečno v on-line delovnih ali interesnih skupnostih, klepetalnicah, forumih ali blogih aktivno sodeluje z lastnimi komentarji in predstavitvami 44% respondentov, nikoli pa 30% respondentov.

Tabela 21: Pogostost aktivnega sodelovanja z lastnimi komentarji in predstavitvami v on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnicah, forumih, blogih (RIS, december 2004)

<i>Kako pogosto v njih tudi aktivno sodelujete z lastnimi komentarji in predstavitvami?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>absolutno število</i>
dnevno	5%	9	24,000
tedensko	22%	39	103,000
mesečno	17%	31	80,000
občasno	27%	48	127,000
nikoli	30%	54	141,000
skupaj	100%	181	475,000

Skoraj dve tretjini (61%) respondentov sodeluje samo na slovenskih tovrstnih straneh, dobri dve tretjini (38%) pa tako na slovenskih kot tujih spletnih straneh.

Tabela 22: Sodelovanje v on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnicah, forumih, blogih (RIS, december 2004)

<i>Sodelujete zgolj na slovenskih ali tudi na tujih tovrstnih straneh?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>absolutno število</i>
samo na slovenskih	61%	110	290,000
na slovenskih in na tujih	38%	70	180,000
samo tujih	1%	2	5,000
skupaj	100%	182	475,000

Respondente, ki sodelujejo na slovenskih on-line skupnostih, smo tudi povprašali, v katerih slovenskih on-line skupnostih, klepetalnicah, blogih oz. forumih sodelujejo (možnih je bilo več odgovorov). Če seštejemo ponujene odgovore (Tabela 25) in odprte odgovore (Tabela 24, Tabela 25, Tabela 26), lahko rečemo, da največ mesečnih uporabnikov interneta sodeluje na:

- IRC: 12 odgovorov,
- 24 ur/Pop TV: 10 odgovorov,
- Vijavaja, Slo-tech: 7 odgovorov,
- Večer: 6 odgovorov,
- SiOL, Mobisux, Volja.net: 5 odgovorov,
- Poljub: 4 odgovori,
- Delo, Bolha.si: 3 odgovori,
- Mladina, Glasujzame, RTV Slovenija, Ekipa, Bicikel, Forum 386, Forum Honda, Harry je zakon, MSN chat, Računalniške novice, Joker, Velenje.si, Zasavje.org: po 2 odgovora.

V absolutnem smislu pa je med mesečnimi uporabniki interneta približno 292,000 mesečnih obiskovalcev oz. 475,000 vsaj občasnih obiskovalcev on-line skupnosti, med katerimi jih približno 207,000 v njih aktivno sodeluje z lastnimi komentarji in predstavitvami, 290,000 pa jih sodeluje le na slovenskih tovrstnih straneh. Respondenti, ki sodelujejo v slovenskih on-line skupnostih, so navedli približno 100 različnih tovrstnih strani v Sloveniji; tiste strani, ki so bile navedene vsaj dvakrat, so zapisane v prejšnjem odstavku. Če bi bil vzorec respondentov še večji, bi bila slika slovenskih on-line skupnosti verjetno še bolj raznovrstna in večja.

Tabela 23: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo (RIS, december 2004)

<i>V katerih slovenskih on-line skupnostih, klepetalnicah, blogih oziroma forumih najpogosteje sodelujete?</i>	1. mesto (n)	2. mesto (n)	3. mesto (n)	4. mesto (n)	5. mesto (n)	skupaj (n)
mobisux	4	1				5
ona-on	1					1
dnevnik						0
delo	1	1	1			3
finance		1				1
večer	5					5
slo-tech	6	1				7
mladina		1	1			2
megaklik	1					1
bolha.si	1	1	1			3
poljub	3	1				4
vjavaja	6	1				7
volja.net	3	1		1		5
glasujzame	1				1	2
med.over.net	1					1
24 ur/PopTV	4		1			5
RTV Slovenija	1		1			2
SiOL.net	3	1				4
drugo 1	54	11	1	1		67
drugo 2	1	10	3			14
drugo 3			4			4

Odprti odgovori pri rubrikah »drugo 1«, »drugo 2« in »drugo 3« so v naslednjih tabelah.

Tabela 24: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo – odprti odgovori v kategoriji »drugo 1« (RIS, december 2004)

<i>drugo 1:</i>	<i>n</i>	<i>drugo 1:</i>	<i>n</i>
24ur	2	joker	1
24ur.com	2	klepetalnica na siolu	1
akvazin.com	1	klub studentov kranj	1
alfa romeo forum	1	konji.com	1
avtomobilizem.com	1	kulinaricna Slovenija	1
bicikel.com	1	letalski forum	1
bicikl.com	1	lunin net	1
bmwslo.com	1	mirc	3
bralna znacka	1	mladinska knjiga	1
citroenbilten	1	msn chat	2
cravaving.si	1	najdi.si	1
doaba	1	navtik.info	1
drmed	1	obala.net	1
drogart	1	pc format forum	1
druzina	1	planinska zveza	1
dskm	1	pop tv	1
ef forum	1	pravna fakulteta	1
ekipa	2	racunalniske novice	2
ekonomija.net	1	racunovodja.com	1
etajnica.com	1	skladisce.com.	1
fkkt	1	sluzbena skupnost	1
forum 386	2	sportnih	1
forum fakultete za humanistucne studije v Kopru	1	sviz	1
forum honda	2	tekaski forum	1
forum od univerze	1	trbovlje.si	1
forum za zdravstevne tezave	1	triera	1
glasbeni cvek	1	upravna fakulteta	1
goricko.net	1	vecer	1
gospodarstvo	1	velenje.com	1
harry je zakon	2	velenje.si	1
index.hr	1	zasavje.org	1
irc	7	zdravstveni forum	1
iskreni.net	1	zveza svobodnih sindikatov slovenije	1

Tabela 25: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo – odprti odgovori v kategoriji »drugo 2« (RIS, december 2004)

<i>drugo 2:</i>	<i>n</i>	<i>drugo 2:</i>	<i>n</i>
arnes	1	simpatije	1
fakulteta za management	1	sport	1
forum študentske organizacije univerze v Kopru	1	športna scena	1
gimnazija novo mesto	1	športne	1
jadranje.com	1	študentska klepetalnica	1
joker	1	turno smučanje	1
mirc	2	www.ljubljana_eo.com	2
resevalci.org	1	zasavje.org	1
rokometna zveza slovenije	1		

Tabela 26: On-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forumi, blogi, v katerih respondenti najpogosteje sodelujejo – odprti odgovori v kategoriji »drugo 3« (RIS, december 2004)

<i>drugo 3:</i>	<i>n</i>	<i>drugo 3:</i>	<i>n</i>
forum biokemije	1	prosti čas	1
forum občine Jesenice	1	sekcija za informatiko v zdravstvu	1
gasilci.org	1	ultra hud forum	1
pravniki.net	1	zicer.com	1

Mesečno obiskuje on-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forume in bloge, več (Tabela 27):

- moških,
- mlajših od 30 let,
- šolajočih,
- respondentov iz savinjske in dolenske regije in Prekmurja,
- dnevnih uporabnikov interneta,
- respondentov, ki v glavnem znajo oz. znajo tekoče angleško,
- respondentov, ki mesečno berejo računalniške revije.

Tabela 27: Socio-demografske značilnosti za obiskovanje on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov, blogov; odstotki po vrsticah (RIS, december 2004, n=291)

		Kako pogosto na internetu obiskujete on-line delovne ali interesne skupnosti, klepetalnice, forume, bloge, ipd?						
		mesečno		občasno, sem že obiskal		nisem še obiskal		skupaj
		n	%	n	%	n	%	%
SPOL	moški	69	42%	46	28%	50	30%	100%
	ženski	43	35%	40	32%	41	33%	100%
STAROST	do 19	29	40%	25	35%	18	25%	100%
	20 do 29	39	47%	28	33%	17	20%	100%
	30 do 49	38	35%	29	27%	42	38%	100%
	nad 49	6	24%	4	18%	14	58%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	0	0%	5	43%	7	57%	100%
	poklicna šola	24	43%	10	19%	21	39%	100%
	srednja šola	25	38%	22	33%	19	29%	100%
	višja in visoka šola	23	35%	17	26%	26	39%	100%
	šolajoči	41	44%	32	35%	19	21%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	35	36%	35	35%	28	29%	100%
	vzhodno štajerska (MB)	19	35%	20	37%	15	28%	100%
	savinjska (CE)	17	49%	6	18%	12	34%	100%
	gorenjska	8	31%	6	24%	12	45%	100%
	goriška	7	35%	7	35%	6	31%	100%
	obalna	10	41%	4	15%	11	44%	100%
	dolenjska	10	48%	4	21%	6	31%	100%
	Prekmurje	6	56%	3	32%	1	12%	100%
STATUS	zaposleni	66	37%	47	26%	64	36%	100%
	nezaposleni/brezposelni	5	38%	6	43%	3	19%	100%
	upokojenci	2	24%	2	19%	5	58%	100%
	šolajoči	39	43%	32	36%	19	21%	100%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	56	49%	35	30%	24	21%	100%
	skoraj vsak dan	20	37%	17	31%	17	31%	100%
	nekajkrat tedensko	30	32%	29	31%	34	37%	100%
	nekajkrat mesečno	6	21%	5	18%	17	61%	100%
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	15	38%	16	40%	9	22%	100%
	1997 - 1998	22	42%	22	42%	9	16%	100%
	1999 - 2000	43	43%	25	26%	31	31%	100%
	2001 - 2002	19	29%	17	26%	30	45%	100%
	2003 - 2004	13	41%	6	18%	13	41%	100%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	28	30%	19	21%	45	49%	100%
	zelo slabo, delno	37	38%	36	37%	24	25%	100%
	v glavnem znam, znam tekoče	42	46%	29	32%	21	22%	100%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	5	39%	3	25%	4	36%	100%
	občasno	36	38%	20	22%	38	40%	100%
	mesečno	53	43%	41	34%	28	23%	100%
skupaj		112	38%	86	30%	92	32%	100%

Tabela 28: Socio-demografske značilnosti za obiskovanje on-line delovnih ali interesnih skupnosti, klepetalnic, forumov, blogov; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=291)

		mesečno	občasno, sem že obiskal	nisem še obiskal	skupaj
SPOI	moški	62%	54%	55%	54%
	ženski	38%	46%	45%	49%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
STAROST	do 19	26%	29%	20%	23%
	20 do 29	35%	32%	18%	27%
	30 do 49	34%	34%	46%	39%
	nad 49	5%	5%	15%	10%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	0%	6%	7%	3%
	poklicna šola	21%	12%	23%	18%
	srednja šola	23%	25%	21%	27%
	višja in visoka šola	20%	20%	28%	22%
	šolajoči	36%	37%	21%	30%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	31%	41%	31%	34%
	vzhodno štajerska (MB)	17%	23%	16%	18%
	savinjska (CE)	15%	7%	13%	11%
	gorenjska	7%	7%	13%	11%
	goriška	6%	8%	7%	6%
	obalna	9%	4%	12%	8%
	dolenjska	9%	5%	7%	7%
	Prekmurje	5%	4%	1%	5%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
STATUS	zaposleni	59%	54%	71%	60%
	nezaposleni/brezposelni	5%	7%	3%	5%
	upokojenci	2%	2%	6%	4%
	šolajoči	35%	37%	21%	31%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	50%	41%	26%	38%
	skoraj vsak dan	18%	20%	18%	19%
	nekajkrat tedensko	27%	34%	37%	30%
	nekajkrat mesečno	5%	6%	18%	14%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
INTERNET UPORABLJA OD ...	uporablja internet od 1996 in prej	13%	18%	9%	12%
	uporablja internet od 1997 - 1998	20%	26%	10%	15%
	uporablja internet od 1999 - 2000	38%	29%	34%	30%
	uporablja internet od 2001 - 2002	17%	20%	33%	28%
	uporablja internet od 2003 in kasneje	12%	6%	14%	15%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
ZNAJJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	26%	23%	50%	5%
	zelo slabo, delno	35%	42%	27%	47%
	v glavnem znam, znam tekoče	39%	35%	23%	48%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
BRANJE RAČ. REVJI	nikoli	5%	5%	6%	31%
	občasno	38%	32%	54%	36%
	mesečno	57%	64%	40%	33%
	skupaj	100%	100%	100%	100%
<i>n</i>		113	86	92	291

2.7. Osebna predstavljena stran

Le slaba desetina (9%) mesečnih uporabnikov interneta ima na internetu osebno predstavitevno stran oziroma osebno spletno mesto, kar v absolutnem smislu predstavlja približno 67,000 mesečnih uporabnikov interneta.

Tabela 29: Osebna predstavitevna stran na internetu oziroma spletno mesto, o vsebini katerega respondenti sami odločajo (RIS, december 2004)

<i>Ali imate na internetu osebno predstavitevno stran oziroma osebno spletno mesto, o vsebini katerega sami odločate?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>absolutno število</i>
da, imam eno	7%	21	52,000
da, imam dve ali več	2%	5	15,000
ne	91%	265	683,000
skupaj	100%	291	750,000

Tiste, ki imajo osebno predstavitevno stran oz. osebno spletno mesto, smo vprašali, kakšne vrste je to spletno mesto. Največ jih ima poslovno oz. profesionalno spletno predstavitev ter zasebno spletno predstavitev.

Tabela 30: Vrsta spletnega mesta (RIS, december 2004)

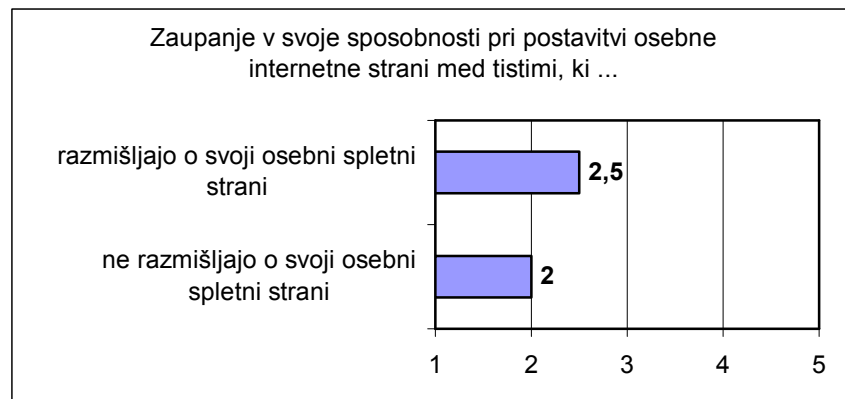
<i>Kakšne vrste spletno mesto je to?</i>	<i>1. mesto</i>	<i>2. mesto</i>
zasebna spletna predstavitev	9	
poslovna oz. profesionalna spletna predstavitev	10	1
tematsko spletno mesto (o neki temi)	1	
spletno mesto neke organizacije (podjetja, društva, kluba)	3	1
skupaj	23	2

Tiste, ki pa osebne predstavitvene strani nimajo, smo vprašali, če so že razmišljali o osebni spletni strani. Slaba tretjina (29%) respondentov je že razmišljala o svoji osebni spletni strani.

Tabela 31: Razmišljanje o svoji spletni strani med respondenti, ki nimajo osebne predstavitvene strani (RIS, december 2004)

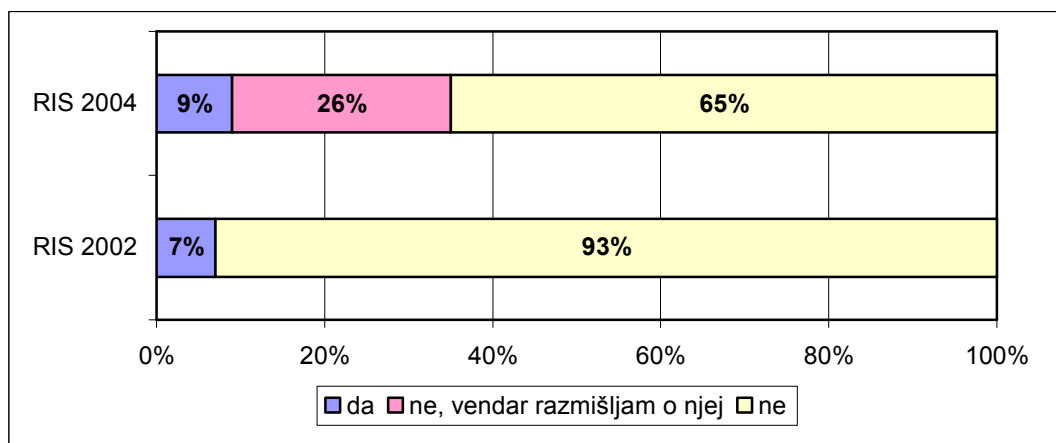
<i>Ali ste morda že razmišljali o svoji osebni spletni strani?</i>	<i>%</i>	<i>n</i>	<i>absolutno število</i>
da	29%	77	198,000
ne	71%	187	485,000
skupaj	100%	265	683,000

Tisti, ki razmišljajo o svoji osebni spletni strani, bolj zaupajo v svoje sposobnosti pri postavitvi osebne internetne strani (povprečna ocena 2.5), kot tisti, ki ne razmišljajo o svoji osebni spletni strani (povprečna ocena 2.0). Respondenti so svoje zaupanje v različne dejavnosti na internetu ocenjevali na 5-stopenjski lestvici, kjer 1 pomeni »sploh ne zaupam«, 5 pa, »zelo zaupam« (Slika 12).



Slika 12: Zaupanje v svoje sposobnosti pri postavitvi osebne internetne strani glede na razmišljanje o osebni predstavitveni strani na internetu (RIS – december 2004, n=262)

Primerjava z letom 2002 (Slika 13) pa kaže, se je delež tistih, ki imajo osebno predstavitveno stran na internetu, le malenkostno povečal, s 7% v letu 2002 na 9% v letu 2004.



Slika 13: Osebna predstavitvena stran na internetu (RIS – december 2004, n=291; RIS – junij 2002, n=343)

Opombi:

- Za leto 2004 sta v kategorijo »da« zduženi 2 kategoriji: »da, imam eno« in »da, imam dve ali več«.
- Za leto 2002 nimamo podatka o tem, koliko oseb, ki nimajo osebne predstavitvene strani na internetu, je o njej razmišljalo.

Zaradi majhnega števila enot lahko rečemo, da se nakazuje, da je med mesečnimi uporabniki interneta, ki imajo osebno predstavitveno stran, več (Tabela 32):

- moških,
- starih od 20 do 29 let,
- oseb z dokočano višjo ali visoko šolo,
- oseb iz osrednje Slovenije in dolenjske regije,
- dnevnih uporabnikov interneta,
- dolgoletnih uporabnikov interneta,
- oseb, ki mesečno berejo računalniške revije.

Med mesečnimi uporabniki, ki pa nimajo svoje osebne predstavitvene strani, vendar pa o njej razmišljajo, pa je več (Tabela 33):

- moških,
- starih 30 let in več,
- oseb z dokočano poklicno šolo,
- šolajočih,
- oseb, ki sploh ne znajo angleškega jezika,
- oseb, ki mesečno berejo računalniške revije.

Tabela 32: Socio-demografske značilnosti za osebno predstavitveno stran; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=291)

		da	ne	skupaj
<i>Ali imate na internetu osebno predstavitveno stran oziroma osebno spletno mesto, o vsebini katerega sami odločate?</i>				
SPOL	moški	60%	57%	54%
	ženski	40%	43%	49%
	skupaj	100%	100%	100%
STAROST	do 19	17%	26%	23%
	20 do 29	36%	28%	27%
	30 do 49	38%	38%	39%
	nad 49	9%	8%	10%
	skupaj	100%	100%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	0%	4%	3%
	poklicna šola	21%	19%	18%
	srednja šola	16%	23%	27%
	višja in visoka šola	39%	21%	22%
	šolajoči	24%	32%	30%
	skupaj	100%	100%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	49%	33%	34%
	vzhodno štajerska (MB)	10%	19%	18%
	savinjska (CE)	4%	13%	11%
	gorenjska	4%	10%	11%
	goriška	8%	7%	6%
	obalna	9%	9%	8%
	dolenjska	13%	7%	7%
	Prekmurje	3%	4%	5%
skupaj	100%	100%	100%	
STATUS	zaposleni	62%	61%	60%
	nezaposleni/brezposelni	9%	4%	5%
	upokojenci	5%	3%	4%
	šolajoči	24%	32%	31%
	skupaj	100%	100%	100%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	77%	36%	38%
	skoraj vsak dan	4%	20%	19%
	nekajkrat tedensko	19%	33%	30%
	nekajkrat mesečno	0%	11%	14%
	skupaj	100%	100%	100%
INTERNET UPORABLJA OD...	uporablja internet od 1996 in prej	26%	12%	12%
	uporablja internet od 1997 - 1998	16%	19%	15%
	uporablja internet od 1999 - 2000	35%	34%	30%
	uporablja internet od 2001 - 2002	18%	23%	28%
	uporablja internet od 2003 in kasneje	6%	11%	15%
	skupaj	100%	100%	100%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	26%	33%	5%
	zelo slabo, delno	17%	36%	47%
	v glavnem znam, znam tekoče	57%	30%	48%
	skupaj	100%	100%	100%
BRANJE RAC. REVIJ	nikoli	4%	5%	31%
	občasno	31%	42%	36%
	mesečno	64%	52%	33%
	skupaj	100%	100%	100%
<i>n</i>		26	265	291

Tabela 33: Socio-demografske značilnosti za razmišljanje o osebni spletni strani; odstotki po stolpcih (RIS, december 2004, n=265)

		da	ne	skupaj
<i>Ali ste morda že razmišljali o svoji osebni spletni strani?</i>				
SPOL	moški	71%	51%	54%
	ženski	29%	49%	49%
	skupaj	100%	100%	100%
STAROST	do 19	36%	21%	23%
	20 do 29	28%	28%	27%
	30 do 49	32%	40%	39%
	nad 49	3%	10%	10%
	skupaj	100%	100%	100%
IZOBRAZBA	osnovna šola	9%	3%	3%
	poklicna šola	27%	15%	18%
	srednja šola	8%	30%	27%
	višja in visoka šola	13%	24%	22%
	šolajoči	43%	28%	30%
	skupaj	100%	100%	100%
REGIJA	osrednja Slovenija	28%	34%	34%
	vzhodno štajerska (MB)	23%	18%	18%
	savinjska (CE)	16%	12%	11%
	gorenjska	9%	10%	11%
	goriška	6%	7%	6%
	obalna	9%	8%	8%
	dolenjska	5%	7%	7%
	Prekmurje	5%	3%	5%
	skupaj	100%	100%	100%
STATUS	zaposleni	49%	66%	60%
	nezaposleni/brezposelni	8%	3%	5%
	upokojenci	3%	3%	4%
	šolajoči	41%	28%	31%
	skupaj	100%	100%	100%
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	42%	36%	38%
	skoraj vsak dan	22%	20%	19%
	nekajkrat tedensko	31%	33%	30%
	nekajkrat mesečno	5%	11%	14%
	skupaj	100%	100%	100%
INTERNET UPORABLJA OD..	uporablja internet od 1996 in prej	11%	13%	12%
	uporablja internet od 1997 - 1998	16%	20%	15%
	uporablja internet od 1999 - 2000	33%	35%	30%
	uporablja internet od 2001 - 2002	27%	22%	28%
	uporablja internet od 2003 in kasneje	14%	10%	15%
	skupaj	100%	100%	100%
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	16%	40%	5%
	zelo slabo, delno	36%	36%	47%
	v glavnem znam, znam tekoče	47%	23%	48%
	skupaj	100%	100%	100%
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	0%	7%	31%
	občasno	41%	43%	36%
	mesečno	59%	49%	33%
	skupaj	100%	100%	100%
<i>n</i>		77	187	264

2.8. Odnos do interneta

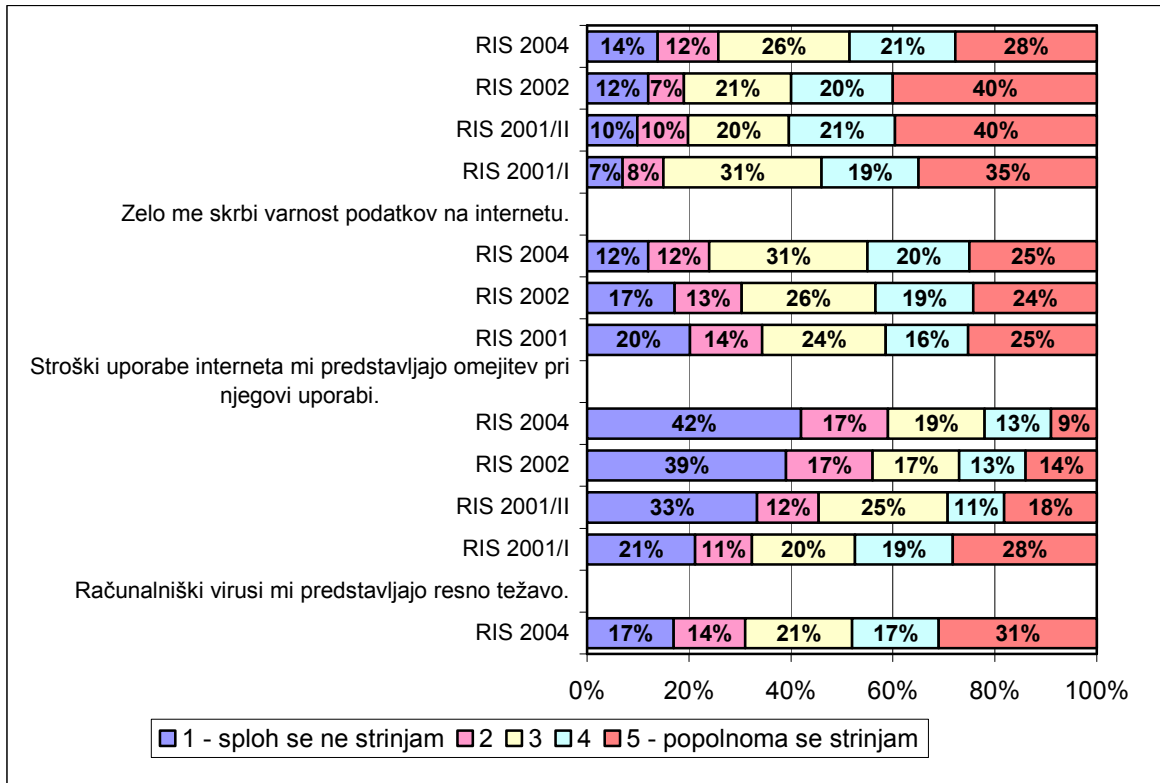
Mesečni uporabniki interneta so izražali tudi svoje strinjanje oz. nestrinjanje s trditvami, ki se nanašajo na uporabo interneta. Respondenti se v povprečju najbolj strinjajo s trditvami, da jih nadvse moti počasnost nalaganja strani na internetu, da jih zelo skrbi varnost podatkov na internetu in da jim računalniški virusi predstavljajo resno težavo. S trditvijo, da jih zelo skrbi varnost podatkov na internetu, se popolnoma strinja 25% respondentov. Najmanj pa se v povprečju respondenti strinjajo z naslednjo trditvijo: »Stroški uporabe interneta mi predstavljajo omejitev pri njegovi uporabi« (Tabela 34).

Tabela 34: Frekvence, povprečne vrednosti, standardne napake in intervali zaupanja za nekatere trditve o internetu (RIS, december 2004)

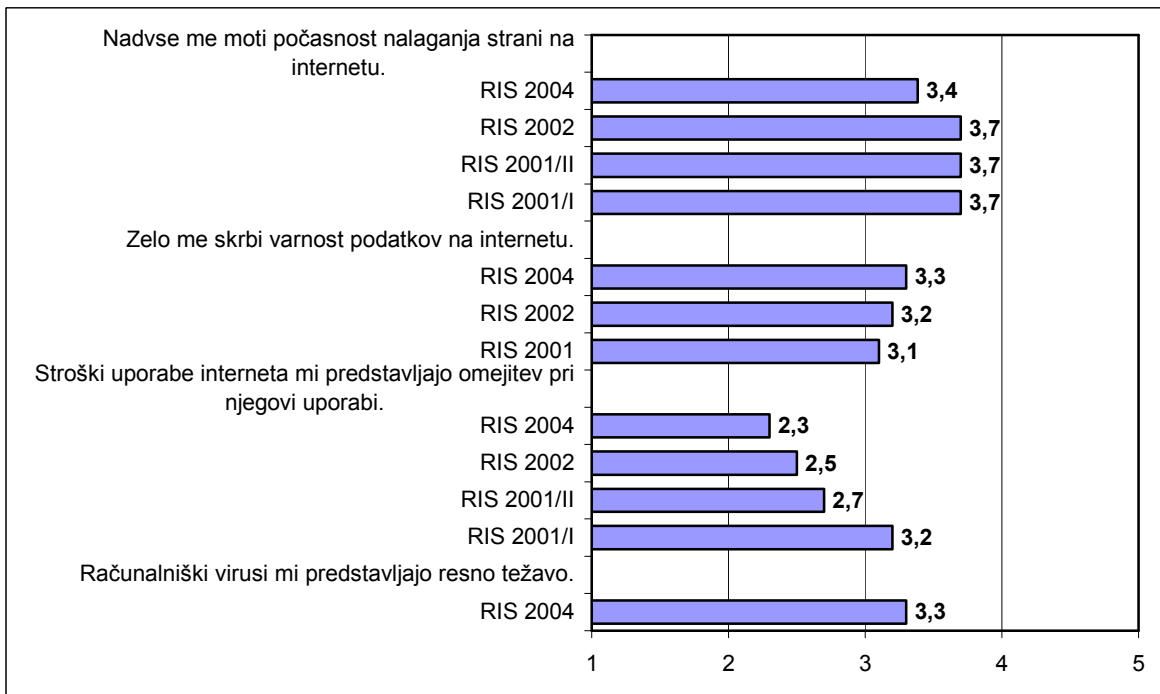
<i>Na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako se strinjate z naslednjimi trditvami.</i>	1 - sploh se ne strinjam	2	3	4	5 - popolnoma se strinjam	n	povp. vred.	std. napaka	int. zaupanja
Nadvse me moti počasnost nalaganja strani na internetu.	14%	12%	26%	21%	28%	290	3.4	0.1	3.4 ± 0.2
Zelo me skrbi varnost podatkov na internetu.	12%	12%	31%	20%	25%	291	3.4	0.1	3.4 ± 0.2
Stroški uporabe interneta mi predstavljajo omejitev pri njegovi uporabi.	42%	17%	19%	13%	9%	291	2.3	0.1	2.3 ± 0.2
Računalniški virusi mi predstavljajo resno težavo.	17%	14%	21%	17%	31%	291	3.3	0.1	3.3 ± 0.2

V primerjavi s februarjem 2001, junijem 2001 in junijem 2002 se (ne)strinjanje z omenjenimi ni bistveno spremenilo (Slika 14 in Slika 15), nakazuje pa se, da mesečne uporabnike interneta vse manj moti počasnost nalaganja strani na internetu, vse bolj skrbi varnost podatkov na internetu in vse manj stroški uporabe interneta predstavljajo omejitev pri njegovi uporabi.

Tako junija 2001 in junija 2002 kot decembra 2004 so se respondenti najbolj strinjali s trditvijo, da jih moti počasnost nalaganja strani na internetu. Decembra 2004 so se poleg tega najbolj strinjali tudi s trditvijo, da jih zelo skrbi varnost podatkov na internetu (junija 2002 in junija 2001 na 2. mestu). Najmanj pa so se strinjali s trditvijo, da jim stroški uporabe interneta predstavljajo omejitev. Trditev »Računalniški virusi mi predstavljajo resno težavo.« je bila v letu 2004 respondentom postavljena prvič.



Slika 14: Odnos do interneta (RIS, december 2004, n=291; RIS, junij 2002, n=234; RIS – junij 2001, n=255; RIS – februar 2001, n=390)



Slika 15: Odnos do interneta; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=291; RIS, junij 2002, n=234; RIS – junij 2001, n=255; RIS – februar 2001, n=390)

Glede na socio-demografske značilnosti respondentov se kažejo naslednje tendence (Tabela 35):

- Ženske nekoliko bolj kot moške moti počasnost nalaganja strani na internetu.
- Počasnost nalaganja strani na internetu najbolj moti osebe, ki uporabljajo internet vsak dan ali skoraj vsak dan, in osebe, ki mesečno berejo računalniške revije.
- Glede skrbi za varnost podatkov na internetu ni značilnih razlik med moškimi in ženskami.
- S starostjo narašča zaskrbljenost glede varnosti podatkov na internetu.
- Varnost podatkov na internetu najmanj skrbi osebe, ki so pričele uporabljati internet leta 2003 in 2004.
- Strošek uporabe interneta predstavlja omejitev mlajšim (do 19 let) in starejšim (nad 49 let).
- Tem višjo izobrazbo imajo osebe, tem manjšo omejitev pri uporabi interneta jim predstavlja strošek uporabe interneta.
- Ženskam bolj kot moškim predstavljajo računalniški virusi resno težavo.

Tabela 35: Socio-demografske značilnosti za strinjanje z različnimi trditvami; povprečne vrednosti (RIS, december 2004, n=291)

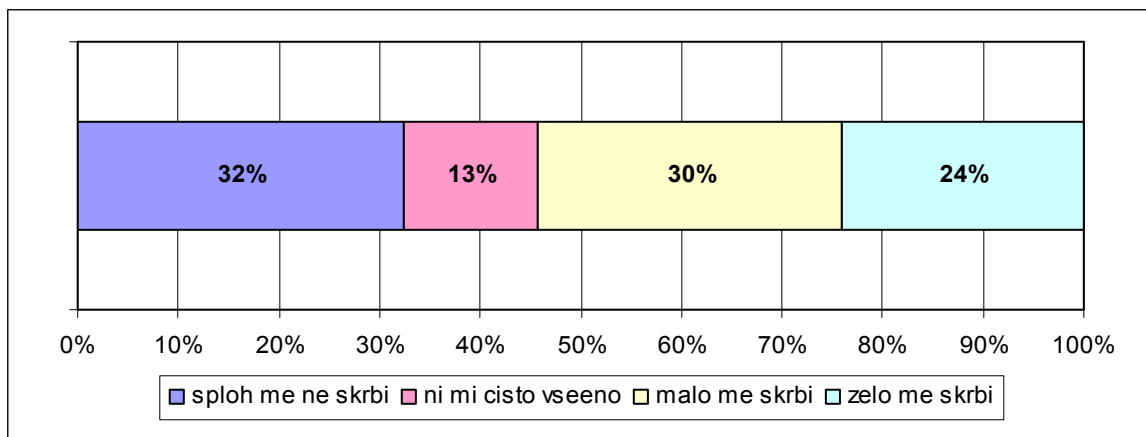
Na lestvici od 1 do 5 ocenite, kako se strinjate z naslednjimi trditvami, kjer 1 pomeni, da se sploh ne strinjate, 5 pa, da se popolnoma strinjate.

		Nad vse me moti počasnost nalaganja strani na internetu.	Zelo me skrbi varnost podatkov na internetu.	Stroški uporabe interneta mi predstavljajo omejitev pri njegovi uporabi.	Računalniški virusi mi predstavljajo resno težavo.
		povprečna vrednost	povprečna vrednost	povprečna vrednost	povprečna vrednost
SPOL	moški	3.3	3.4	2.3	3.1
	ženski	3.5	3.3	2.3	3.5
STAROST	do 19	3.4	3.1	2.6	3.1
	20 do 29	3.5	3.3	2.2	3.2
	30 do 49	3.3	3.4	2.2	3.5
	nad 49	3.4	3.6	2.4	3.2
IZOBRAZBA	osnovna šola	3.4	4.0	1.0	4.4
	poklicna šola	2.9	3.2	2.0	3.2
	srednja šola	3.5	3.4	2.3	3.5
	višja in visoka šola	3.6	3.4	2.3	3.4
	šolajoči	3.5	3.3	2.5	3.1
REGIJA	osrednja Slovenija	3.4	3.4	2.3	3.2
	vzhodno štajerska (MB)	3.5	3.6	2.2	3.5
	savinjska (CE)	3.5	3.4	2.3	3.7
	gorenjska	3.1	3.1	2.5	3.6
	goriška	3.7	2.6	2.6	2.5
	obalna	3.0	3.2	2.4	3.0
	dolenjska	3.4	3.1	2.3	3.1
	Prekmurje	3.4	3.8	2.0	3.3
STATUS	zaposleni	3.3	3.4	2.2	3.4
	nezaposleni/brezposelni	4.5	3.5	2.3	3.6
	upokojenci	2.7	2.4	2.6	3.0
	šolajoči	3.5	3.3	2.5	3.1
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	3.5	3.4	2.3	3.3
	skoraj vsak dan	3.7	3.5	2.2	3.3
	nekajkrat tedensko	3.2	3.4	2.3	3.3
	nekajkrat mesečno	3.0	3.0	2.3	3.4
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	3.4	3.4	2.2	3.4
	1997 - 1998	3.6	3.5	2.5	3.5
	1999 - 2000	3.4	3.4	2.3	3.3
	2001 - 2002	3.3	3.3	2.3	3.3
	2003 - 2004	3.3	3.1	2.3	3.2
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	3.6	3.3	2.2	3.4
	zelo slabo, delno	3.4	3.4	2.5	3.4
	v glavnem znam, znam tekoče	3.5	3.4	2.1	3.3
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	3.0	2.7	2.9	3.1
	občasno	3.4	3.4	2.2	3.2
	mesečno	3.5	3.3	2.3	3.5
skupaj		3.4	3.3	2.3	3.3

2.9. Varna raba interneta

Na vprašanje o varni uporabi interneta je odgovarjala četrtnina vseh respondentov, ki imajo v svojem gospodinjstvu vsaj enega otroka starega do vključno 17 let, izključeni pa so bili respondenti s statusom osnovnošolca, srednješolca, študenta ali vajenca.

Četrtno staršev oz. njihovih odraslih sorodnikov v gospodinjstvu (24%) zelo skrbi dostop otrok do neprimernih vsebin, skupno pa jih vsaj malo skrbi 54%. Le tretjino staršev oz. njihovih odraslih sorodnikov v gospodinjstvu (32%) to sploh ne skrbi (Slika 16).

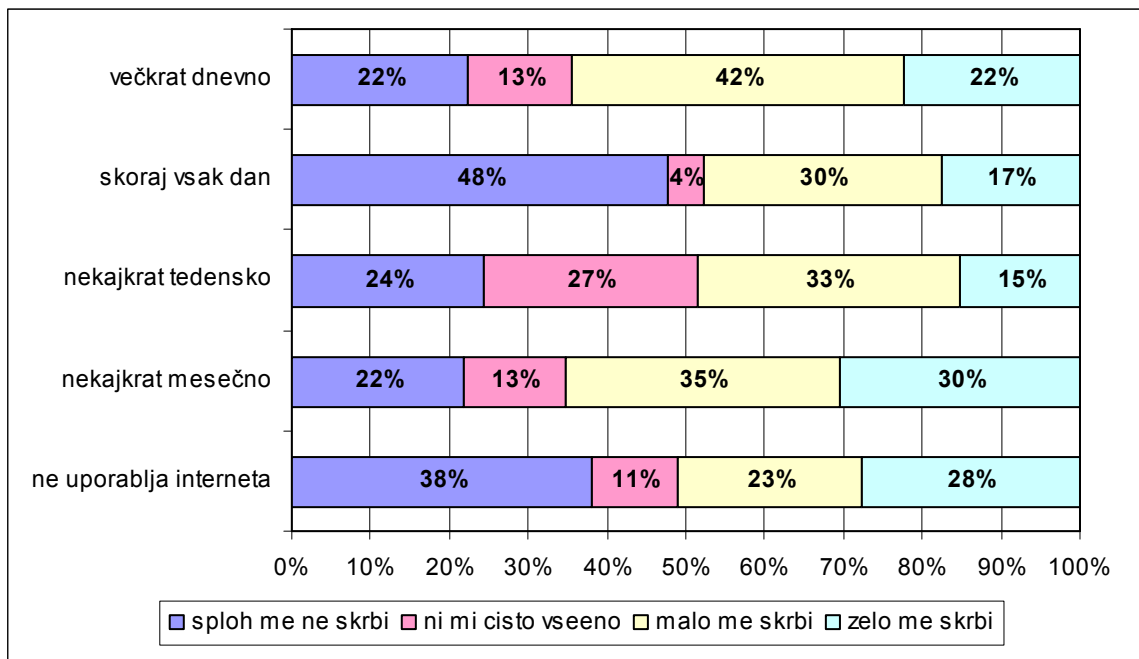


Slika 16: »Internet omogoča otrokom in mladostnikom tudi dostop do zanje neprimernih vsebin. Vas to skrbi za otroke v vašem gospodinjstvu?«; odgovarjale so osebe, ki imajo v gospodinjstvu vsaj enega otroka, starega do vključno 17 let (RIS, december 2004, n=232)

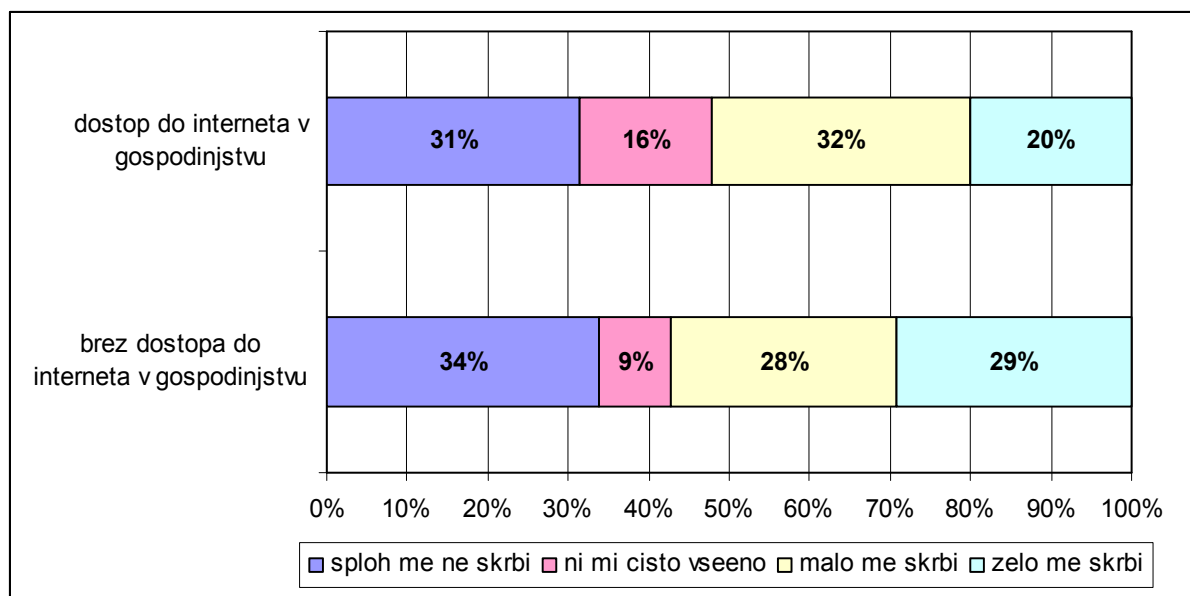
Zaskrbljenost staršev glede dostopa njihov otrok do zanje neprimernih vsebin na internetu je nekoliko višja med tistimi starši, ki uporabljajo internet zgolj nekajkrat mesečno ali pa interneta ne uporabljajo (Slika 17). Podobno tiste starše, ki nimajo dostopa do interneta v gospodinjstvu, bolj skrbi dostop njihovih otrok do zanje neprimernih vsebin na internetu (Slika 18). Večja informiranost o internetu očitno zmanjšuje zaskrbljenost.

Glede na starost otrok v gospodinjstvu pa ni opaznejših razlik pri skrbi staršev za dostop otrok do vsebin na internetu, ki bi bile za otroke neprimerne (**Erreur ! Source du renvoi introuvable.**).

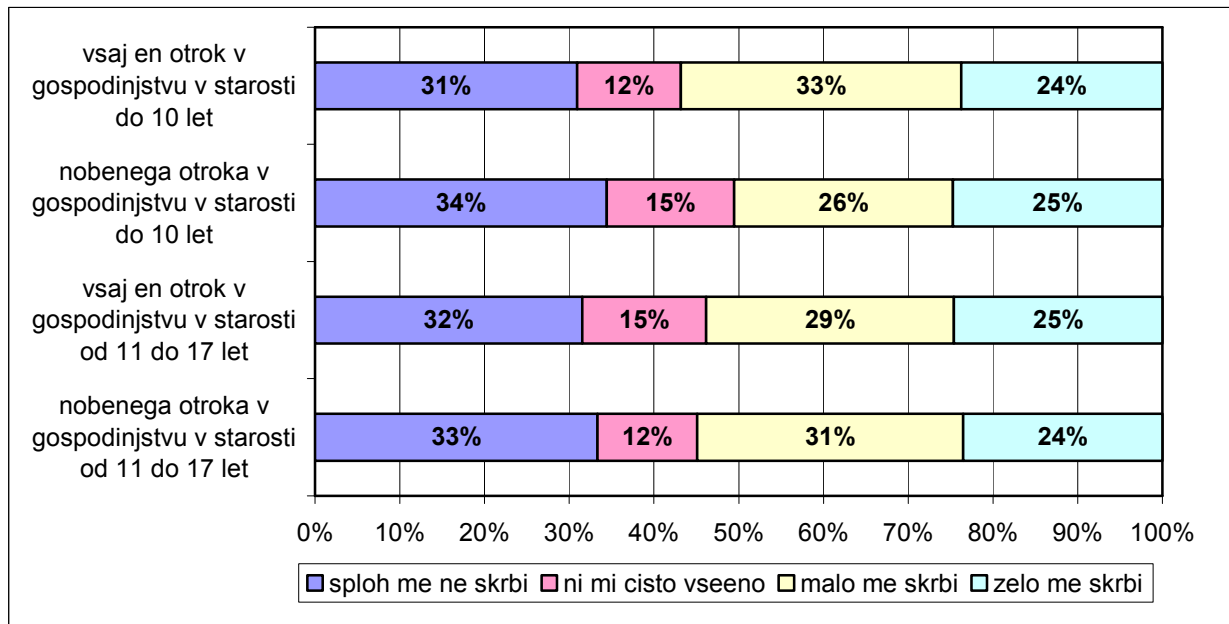
Glede na socio-demografske značilnosti pa se ne pokažejo večje razlike glede skrbi o dostopu njihovih otrok do zanje neprimernih strani na internetu (Tabela 36).



Slika 17: Skrb za dostop otrok in mladostnikov do neprimernih vsebin glede na pogostost uporabe interneta (RIS, december 2004, n=232)



Slika 18: Skrb za dostop otrok in mladostnikov do neprimernih vsebin glede na dostop do interneta v gospodinjstvu (RIS, december 2004, n=232)



Slika 19: Skrb za dostop otrok in mladostnikov do neprimernih vsebin glede na število in starost otrok v gospodinjstvu (RIS, december 2004, n=232)

Tabela 36: Socio-demografske značilnosti za varno uporabo interneta otrok in mladostnikov (RIS, december 2004, n=232)

		povprečna vrednost	n
SPOL	moški	2.5	137
	ženski	2.5	96
STAROST	do 19	3.0	2
	20 do 29	2.0	38
	30 do 49	2.6	172
	nad 49	2.4	21
IZOBRAZBA	nedokončana OŠ	3.5	4
	osnovna šola	2.6	39
	poklicna šola	2.3	86
	srednja šola	2.4	63
	višja in visoka šola	2.6	39
REGIJA	osrednja Slovenija	2.4	67
	vzhodno štajerska (MB)	2.7	48
	savinjska (CE)	2.5	23
	gorenjska	2.3	15
	goriška	2.2	8
	obalna	2.7	18
	dolenjska	2.0	31
	Prekmurje	2.8	22
ZAP. STATUS	zaposleni	2.5	194
	nezaposleni/brezposelni	2.4	17
	upokojenci	2.4	21
UPORABA INTERNETA	večkrat dnevno	2.6	45
	skoraj vsak dan	2.2	23
	nekajkrat tedensko	2.4	33
	nekajkrat mesečno	2.7	23
	ne uporablja interneta	2.4	108
UPORABLJA INTERNET OD ...	1996 in prej	2.5	17
	1997 - 1998	2.0	20
	1999 - 2000	2.6	31
	2001 - 2002	2.6	38
	2003 - 2004	2.7	18
ZNANJE ANGL. JEZIKA	sploh ne znam	2.5	58
	zelo slabo, delno	2.4	126
	v glavnem znam, znam tekoče	2.5	49
BRANJE RAČ. REVIJ	nikoli	2.5	59
	občasno	2.3	60
	mesečno	2.4	43
skupaj		2.5	232

Od jeseni 2003 do splomladi 2004 je v nekaterih evropskih državah potekala **Raziskava o nelegalnih in škodljivih vsebinah na internetu**¹. Cilj raziskave Eurobarometer, ki je zajela vseh 25 članic Evropske unije in tri države kandidatke, je bil ugotoviti raven uporabe interneta med otroci in mladostniki ter preučiti vprašanja, ki so glede uporabe interneta pri teh starostnih skupinah še posebej pomembna. Raziskava je prišla do nekaterih zanimivih ugotovitev glede rabe interneta med slovenskimi otroci in odnosa staršev do varne uporabe tega medija.

Internet je med slovenskimi otroki zelo razširjen, saj je kar 58% staršev izjavilo, da ga njihov otrok uporablja. Slovenijo skupaj z Estonijo in Češko lahko postavimo ob bok najrazvitejših držav uporabnic interneta: Švedsko, Dansko ter Nizozemsko.

Z vidika varne uporabe interneta so pomembna pravila, ki jih starši postavljajo svojim otrokom. Na ravni celotne Evropske unije 45% staršev postavlja določene omejitve, vendar obstajajo velike razlike med posameznimi državami. Slovenski starši so po omenjeni raziskavi med boljše osveščeni, saj jih 53% postavlja določena pravila glede rabe interneta. Med najpogosteje uporabljena pravila, ki jih svojim otrokom postavljajo starši iz držav članic EU, sodi omejevanje časa uporabe. Tako 71% slovenskih staršev postavlja časovne omejitve glede rabe interneta. Pogosto, tudi med slovenskimi starši, je izražena zaskrbljenost glede varnosti na internetu. Starši postavljajo pravila, s katerimi skušajo otroke posvariti pred tem, da bi izdajali svoje osebne podatke tujcem na internetu in/ali se z njimi srečevali v živo. Prav tako pa skušajo starši svoje otroke prepričati v to, da si ne bi ogledovali določenih spletnih vsebin, ki niso primerne za njihovo starost.

43% slovenskih staršev čuti potrebo po boljši obveščenosti glede varne rabe spletnih vsebin. Starši želijo biti boljše obveščeni, kot najbolj zaželeni vir informacij pa navajajo šole (41%) ter medije, predvsem TV, radio ter časopise. Le manjši delež staršev se zaveda, da so potencialen vir koristnih informacij tudi ponudniki internetnih storitev ter posamezne vladne institucije vključno s policijo.

¹ celotno poročilo je dostopno na:

http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/pdf/reports/eurobarometer_EU25_highlights.pdf

Po drugi strani pa je 52% slovenskih staršev prepričanih, da njihovi otroci vedo, kako pravilno odreagirati v primeru stika z potencialno spletno nevarnostjo. Rezultati raziskave kažejo, da je manj ugodno stanje glede poročanja o nelegalnih spletnih vsebinah, saj kar štirje od desetih staršev v EU-25 ne vedo, kam se obrniti v takem primeru. Še posebej je tako v novih državah članicah Evropske unije. Tudi 51% slovenskih staršev ne ve natančno, na koga se obrniti v primeru spletnih kršitev. Slaba tretjina staršev bi se v takem primeru obrnila na policijo, dobrih 10% bi pomoč poiskalo pri ponudniku internetnih storitev.

4. IZBOLJŠAVE

Respondente, ki odgovorijo, da razmišljajo o svoji predstavitveni strani na internetu, je potrebno vprašati, ali jo imajo namen postaviti v naslednjih 6 mesecih.